

3 Aruba

Screeningsdocumenten
blijven geheim

8 Economie

BMW merkt hogere
prijzen voor auto's en
verhoogt prognoses

10 Wereld

Blok, Kamp en Knapen
willen niet terug
in nieuw kabinet

12 Sport

Achtergebleven atleten
aan tafel met FDOK

Opdracht OPPA aan nieuwe regering:

‘Geen dag langer wachten met strategisch plan ouderenzorg’

ORANJESTAD — Het grootste probleem van de ouderenzorg op Aruba is een tekort aan artsen en zorgcentra. Met 22.000 zestigplussers, een aantal dat volgens het Centraal Bureau van Statistiek (CBS) en de Sociale Verzekeringsbank (SVb) nog flink zal stijgen, moet de nieuwe regering met hoge urgentie een strategisch plan in werking stellen om de groeiende groep ouderen te helpen. Dat zegt Ivo Valdes, voorzitter van de Organización di Pensionadonan Publico di Aruba (OPPA) aan de *Amigoe*.

door onze verslaggever
Carina Weaver

Valdes vindt dat de regering onvoldoende voor de lange termijn denkt en handelt, waardoor deze problemen onopgelost blijven. “Naar mijn mening hebben achtereenvolgende kabinetten altijd gewerkt voor de regeerperiode waarin zij regeerden, en nooit een plan gepresenteerd om het proces van vergrijzing te adresseren, dat al jaren plaatsvindt op Aruba. Op Aruba zijn er meer dan 22.000 personen boven de zestig jaar. Volgens projecties van het CBS en de SVb zal het aantal ouderen blijven groeien en daarmee ook de noodzaak voor zorg van goede kwaliteit. Daarmee rekeninghoudend is het erg belangrijk dat onze bestuurders een strategisch plan introduceren om onze ouderen te helpen, vandaag en niet morgen.” Volgens Valdes is het belangrijk dat de regering het pro-

bleem van vergrijzing zo snel mogelijk aankaart, maar dat moet wel op een strategische en gestructureerde wijze. Zo denkt hij aan een onafhankelijk adviesorgaan. “Ik heb altijd gepleit voor het aanstellen van een officieel adviesorgaan, een adviesraad voor ouderen ofwel ouderenraad, met het doel de overheid te adviseren bij zaken zoals ontwikkeling en beleid wat direct en indirect betrekking heeft op de ouderenpopulatie van Aruba.” De hoofdthema's die dit orgaan met urgentie zouden moeten agenderen, zijn volgens Valdes toegang tot en verbetering van medische zorg, kwalitatieve zorg voor ouderen op het moment dat ze dat nodig hebben zonder dat ze moeten wachten, veiligheid en bescherming, mobiliteit en transport, pensioen, een inkomen dat kan voldoen aan de basisbehoeften van de ouderen, gelijke kansen op ontwikkeling, integratie en sociale participatie.

Tekort

“Op Aruba hebben we een probleem voor wat de zorg betreft, dat de hele gemeenschap raakt. We hebben een tekort aan huisartsen en ook specialisten, waardoor het aantal patiënten dat elke arts heeft in feite teveel is. Het gevolg daarvan is dat de patiënt een nummer is geworden, en de menselijke genegenheid verloren is gegaan”, aldus Valdes tegenover de *Amigoe*. Behalve een tekort aan huisartsen is er volgens Valdes ook een tekort aan specialisten, waardoor de wachtlijsten veel te lang zijn, vooral voor de ouderen. “Het is heel belangrijk om onze ouderen te helpen op het moment dat zij het nodig hebben, niet op het moment dat het de handelaar uitkomt. Nu dat we in het tweede jaar zitten van een pandemie is het nog duidelijker zichtbaar geworden en treft het de ouderen nog harder. Onze ouderen moeten de meeste moeite doen om de aandacht te krijgen die ze nodig hebben. Ze voelen zich vaak verwaarloosd en moeten lang wachten voordat ze een afspraak krijgen, zij het bij ImSan of een specialist.” Ook is er een tekort aan zorgcentra, zegt Valdes.

Vervolg op pagina 3

Oud-president Saakasjvili opgepakt in Georgië

TBILISI — Oud-president Micheil Saakasjvili is opgepakt in Georgië kort nadat hij zei te zijn teruggekeerd uit ballingschap. Premier Irakli Garibashvili zegt dat Saakasjvili direct naar de gevangenis is gebracht, waar hij nog een straf moet uitzitten. De voormalige president zegt dat hij was teruggekeerd omdat er morgen lokale verkiezingen worden gehouden.

Foto: wikipedia

Micheil Saakasjvili

worden opgepakt als hij naar Georgië zou komen.

Terugkeer

De oud-president verliet Georgië in 2013 toen daar een rivaal aan de macht kwam. Hij dook later onder meer op in Nederland, het thuisland van zijn echtgenote Sandra Roelofs. Saakasjvili maakte vandaag via Facebook be-

kend in de Georgische kuststad Batoemi te zijn en ‘spoedig’ naar de hoofdstad Tbilisi te zullen vertrekken.

“Ik zet mijn leven en vrijheid op het spel door terug te keren”, zegt de 53-jarige politicus in een video. Hij vraagt kiezers de door hem opgerichte oppositiepartij Verenigde Nationale Beweging te steunen.

Saakasjvili leidde Georgië tussen 2004 en 2013. Tijdens zijn presidentschap raakte Georgië in 2008 in een oorlog met Rusland verwikkeld, waarbij het land de controle over de regio's Zuid-Ossetië en Abchazië aan Moskou verloor.

De oud-president werkt tegenwoordig in Oekraïne, waar hij een overheidsorgaan aanstuurt dat zich bezighoudt met hervormingen.

Met de ondertekening door Biden is de gevreesde ‘shutdown’ van de overheid tot begin december afgewend. Het akkoord is een kortetermijnoplossing, want het loopt begin december af. Als er daarna geen definitief akkoord is over de begroting, dreigt er alsnog een shutdown. De stemmingen in de

Senaat en het Huis vonden gisteren plaats onder grote tijdsdruk, omdat het lopen- de fiscale jaar die dag zou eindigen. Het Congres, het parlement van de Verenigde Staten, moest daarom opnieuw toestemming geven voor de overheidsuitgaven. Als dat niet gelukt was, zouden de gevolgen ingrijpend

KENILWORTH — De farmaceuten Merck en Ridgeback zeggen dat ze samen een pil hebben ontwikkeld die als geneesmiddel zou kunnen werken voor Covid-19, de ziekte die door het coronavirus wordt veroorzaakt. Als mensen uit risicogroepen de pil na hun besmetting krijgen, halveert volgens de bedrijven de kans dat zij zo ziek worden dat ze in een ziekenhuis belanden of komen te overlijden.

Merck en Ridgeback willen zo snel mogelijk toelating voor het middel, molnupiravir, aanvragen bij de Amerikaanse toezichthouders. Of het middel ook in Europa op de markt komt, melden

de bedrijven niet. Molnupiravir zou het eerste middel tegen Covid-19 zijn dat mensen kunnen slikken. Concurrenten Pfizer en Roche werken ook aan coronapillen. Merck heeft het middel

Merck: Pil tegen Covid-19 beperkt kans op overlijden fors

Foto: Shutterstock

uitgetest op 775 mensen. Zij waren positief getest op het coronavirus, hadden milde klachten en behoorden tot een risicogroep, bijvoorbeeld door overgewicht of leeftijd. De proefpersonen namen vijf dagen lang elke 12 uur een pil. De ene helft kreeg molnupiravir, de andere helft een placebo, een nepmiddel om de uitkomsten te vergelijken. Van de mensen die molnupiravir kregen, belandde ongeveer 7 procent in het ziekenhuis, in de controlegroep moest 14 procent

worden opgenomen. In die controlegroep overleden acht mensen aan een coronabesmetting, bij de ontvangers van de pil stierf niemand.

AMIGOE

Bezoek onze website

www.amigoe.com

Federale rechter VS staat uitzettingen migrantengezinnen toe

NEW YORK — Een Amerikaans federaal hof van beroep heeft vandaag geoordeeld dat de regering-Biden kan doorgaan met het uitzetten van migrantenfamilies die betrappt worden op het oversteken van de grens tussen de VS en Mexico. De uitzettingen gebeuren op basis van een uitvoerend bevel dat bij het uitbreken van de coronapandemie werd uitgevaardigd.

Het bewuste bevel, bekend als Title 42, werd in maart 2020 uitgevaardigd door

het Amerikaanse Centrum voor ziektecontrole en preventie (CDC) onder voor-

malig president Donald Trump, met als doel de verspreiding van het coronavirus te beperken. Een federale rechter oordeelde op 16 september dat Title 42 niet kon worden toegepast op gezinnen. Tegen die uitspraak ging de regering van president Joe Biden in beroep. Door de uitspraak

door het hof gisteren, kunnen de VS alsnog doorgaan met het uitzetten van migrantengezinnen.

Eerder in september drong Filippo Grandi, de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen bij de VN, nog aan op opheffing van Title 42, omdat de daar-

uit voortvloeiende beperkingen volgens hem ‘de meeste mensen die aan de zuidwestelijke landgrens van de VS aankomen elke mogelijkheid ontzeggen om asiel aan te vragen’.

Daarmee zouden de VS volgens Grandi ‘internationale normen’ schenden.

Braziliaanse savanne verdwijnt in alarmerend tempo

BRUSSEL — Sinds begin 2021 hebben meer dan 50.000 branden de Braziliaanse Cerrado, een uniek savannegebied, geteisterd en bijna 4000 vierkante kilometer land verwoest. De Europese Unie heeft de sleutel in handen om de teloorgang van het gebied te helpen stoppen, zegt het Wereldnatuurfonds, zo stelt de nieuwsdienst *IPS*.

Brazilië is vooral bekend vanwege het Amazonewoud, maar ook de Cerrado is een enorm en ecologisch cruciaal gebied. Het beslaat 20 procent van het Braziliaanse grondgebied, herbergt een uitzonderlijke biodiversiteit en voorziet miljoenen Brazilianen van water.

Omgekeerd bos

De Braziliaanse Cerrado levert door zijn rijke natuur veel diensten aan de bevolking. Het wordt vaak een 'omgekeerd bos' genoemd, vanwege de grote hoeveelheden CO2 die via de diepe wortels van de planten onder de grond worden opgeslagen.

Het is ook een cruciaal gebied voor de watervoorraden: acht van de twaalf grote rivierbekkens van Brazilië hebben hun bronnen in de regio. Ook de Pantanal, het grootste moerasgebied ter wereld, wordt bevoorraad vanuit de Cerrado. En negen op de tien Brazilianen gebruiken elektriciteit die wordt opgewekt met water uit de Cerrado.

Soja

Maar het gebied is ook de grootste leverancier van soja aan de Europese Unie. De savanne verdwijnt aan sneltempo om plaats te maken voor weiden en monoculturen van sojabonen: tussen

januari en augustus van dit jaar alleen al werd in totaal 3.774 vierkante kilometer – meer dan een kwart van de oppervlakte van Vlaanderen – omgevormd tot landbouwgrond. Dat is een stijging met een kwart ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De monoculturen maken het gebied droger en veel kwetsbaarder voor branden. Daarbij komen nog branden die bedoeld zijn om legaal en illegaal ontgonnen land vrij te maken. In de afgelopen negen maanden zijn in totaal meer dan 50.000 branden geregistreerd, in augustus alleen al meer dan 15.000. Dat is 48 procent meer dan in augustus van vorig jaar.

Europa

Volgens het Wereldnatuurfonds (WWF) moet die vernietiging dringend gestopt worden. Dat kan met een sterke Europese wetgeving

tegen de omvorming van natuurlijke ecosystemen en geïmporteerde ontbossing, zegt het WWF.

Soja is het minst duurzame voedsel dat Europa importeert wat betreft ontbossing en vernietiging van natuurgebieden. Het wordt voornamelijk gebruikt om varkens, kippen en melkkoeien te voederen. Volgens het WWF bijna een kwart (23 procent) van de sojabonen die uit Latijns-Amerika worden geïmporteerd uit de Cerrado.

Een voorstel van de Commissie voor een nieuwe Europese ontbossingswet wordt verwacht voor het einde van het jaar. Volgens de laatste informatie zal die enkel betrekking hebben op bossen. Maar volgens het WWF is het essentieel dat ook savannes en andere ecosystemen niet verwaarloosd worden.

Kloof in levensverwachting tussen zwarte en blanke Amerikanen gehalveerd

BRUSSEL — De kloof in levensverwachting tussen zwarte en blanke Amerikanen is in drie decennia met bijna 50 procent kleiner geworden. Toch blijft er nog gemiddeld 3,6 jaar verschil, blijkt uit onderzoek van de Universiteit van Princeton. Zo meldt het nieuwsagentschap *IPS*.

Wetenschappers van Princetons Centrum voor Volksgezondheid analyseerden de sterftecijfers van zwarte en blanke Amerikanen tussen 1990 en 2018. Ze vergelijken hun gegevens ook met gelijkaardig onderzoek in Europa.

Armste regio's

Daaruit blijkt dat zwarte Amerikanen in 1990 nog gemiddeld zeven jaar korter leefden dan hun blanke landgenoten. Maar in 2018 was dat aantal gedaald tot 3,6 jaar.

Vooral gezondheidsverbeteringen in de armste regio's hielpen de kloof te verkleinen, omdat zwarte Amerikanen relatief vaker in de armste gebieden wonen. De verlaging van het aantal sterfgevallen door kanker, hiv, moord en foetale en neonatale aandoeningen bleek cruciaal om de kloof te helpen dichten.

Stagnatie

Sinds 2012 is de gemiddelde levensverwachting in de Verenigde Staten niet verder ge-

stegen. Amerikanen hebben daardoor terrein verloren tegenover Europeanen, zelfs tegenover de armste regio's in Europa. De opioïdenepidemie in de VS is daarvan een belangrijke oorzaak. "Het is belangrijk om de zeer reële winsten te erkennen die de afgelopen dertig jaar zijn geboekt, en de redenen daarvoor te begrijpen", zegt Janet M. Currie, mededirecteur van Princetons Centrum voor Volksgezondheid. "Verbeterde toegang tot gezondheidszorg en steunprogramma's hebben bijgedragen aan een hogere levensverwachting voor zwarte Amerikanen. Tegelijk is er een verrassende omkering van de positieve trends sinds 2012, en die moeten we beter begrijpen."

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

30 September 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	28	25	3
Actief	240	211	29
Hersteld	15094	13722	1372
Positief	15500	14096	1404
Overleden	166	163	3

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

ROCOCO PLAZA
FLEAMARKET #ONE
ZONDAG 3 OKT 9am
Shop open 9am-1pm
+ binnenvlooiemarkt
OPEN Ma-Za 9.30-1
ZATERDAG CHARITY
MARKET/GarageSale
Start 9@RococoPlaza
Info whatsapp 741-5640

Like Us On
facebook
Amigoe Aruba

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Visit
our website
AMIGOE.COM

Nature's Discount®
NUTRITION CENTER

Ondersteun uw natuurlijke
**IMMUUNSYSTEEM MET
VITAMINE C, ZINC
EN VITAMINE D**

Serlimar

Atencion

Serlimar ta recorda su clientenan pa
paga factura di 2019 y 2020

Mester paga e facturanan completo.
si esei no ta posibel clientenan por aserca
Serlimar pa un areglo di pago.

No cumplimento cu pago di e facturanan
di año 2019 y 2020 lo conduci na
descontinuacion di e servicio.

Results of the
Government of Aruba
Treasury Bills issue – Afl. 45,000,000.00
September 30, 2021 – December 30, 2021

Issuance pursuant to the State Ordinance on Treasury
Paper (AB 1987 no. 3) and the State Decree no. 1 of
September 17, 2021.

The Centrale Bank van Aruba hereby informs that the
Treasury Bills issue of September 30, 2021 for the
amount of Afl. 45,000,000.00 with a maturity of
three (3) months has been fully subscribed. The
average discount yield of the Treasury Bills issue of
September 30, 2021 is 1.39 percent.

Aruba, October 1, 2021
Centrale Bank van Aruba

EXECUTORIALE VERKOOP

Op vrijdag **19 NOVEMBER 2021** om 10:00 uur 's-
morgens in het **Auditorium** van de **Kamer van
Koophandel** te Aruba wordt verkocht ex artikel
3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba:

een **woonhuis**, plaatselijk bekend als
SANTA CRUZ 59-B

staande op een perceel eigendomsgrond groot 995 m2,
kadastraal bekend als Eerste Afdeling Sectie R nummer
1790.

Richtprijs: Afl. 178.000,--
Voor meer informatie:

SCAN ME

of bekijk www.newleafaruba.com

Een onherroepelijk en onvoorwaardelijk onderhands bod
kan worden uitgebracht tot uiterlijk donderdag **4
november 2021** ten kantore van **NewLeaf Notary**, J.E.
Irausquin Boulevard 22 te Aruba, of via email:
auction@newleafaruba.com

Ondanks druk parlement

Premier blijft bij standpunt: screeningsdocumenten blijven geheim

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) blijft bij haar standpunt en geeft de screeningsdocumenten met betrekking tot de ministers niet aan het parlement vrij. Dit omdat in haar ogen de wet informatieplicht even zwaar weegt als het recht op privacy. Daarbij maakte ze duidelijk dat zij volledig achter haar ministers staat, ook achter Justitie en Sociale Zaken-minister Rocco Tjon (MEP) en Onderwijs en Sport-minister Endy Croes (MEP), die gisteren keihard werden aangevallen door het parlement.

Gisteren vond een Openbare Bijeenkomst plaats op aandringen van het parlement waarin de Statenleden eisten de resultaten van de screening en cv's van de pas beëdigde ministers in te zien. Tijdens deze bijeenkomst werd fel uitgehaald naar de nieuwe ministers waarbij hun integriteit in twijfel werd getrokken, alsook dat van het Openbaar Ministerie (OM), de Veiligheidsdienst Aruba (VDA), de Belastingdienst en de functie van de gouverneur. Deze laatste werd door sommige parlementariërs afgedaan als slechts 'ceremonieel'. De premier maakte toen ze opnieuw aan het woord kwam als eerst duidelijk dat zij meer dan alleen teleurgesteld was in het 'niveau' dat

het parlement gisterenochtend had getoond. Op haar Facebookpagina sprak ze zelfs van een 'zwarte dag'.

Screening
Gisterenochtend werd al bekend dat de premier niet bereid was om de screeningsdocumenten met betrekking tot de acht ministers te delen, aangezien dit wettelijk niet mogelijk is. Zo is in een Landsbesluit vastgelegd dat alle gesprekken en correspondentie vertrouwelijk zijn. AVP-parlementariër Rycond Santos do Nascimento vroeg hierop scherp welk recht zwaarder weegt: de geheimhoudingsplicht over de screening die verantwoord is in een Landsbesluit of de informatieplicht aan ministers die vaststaat in

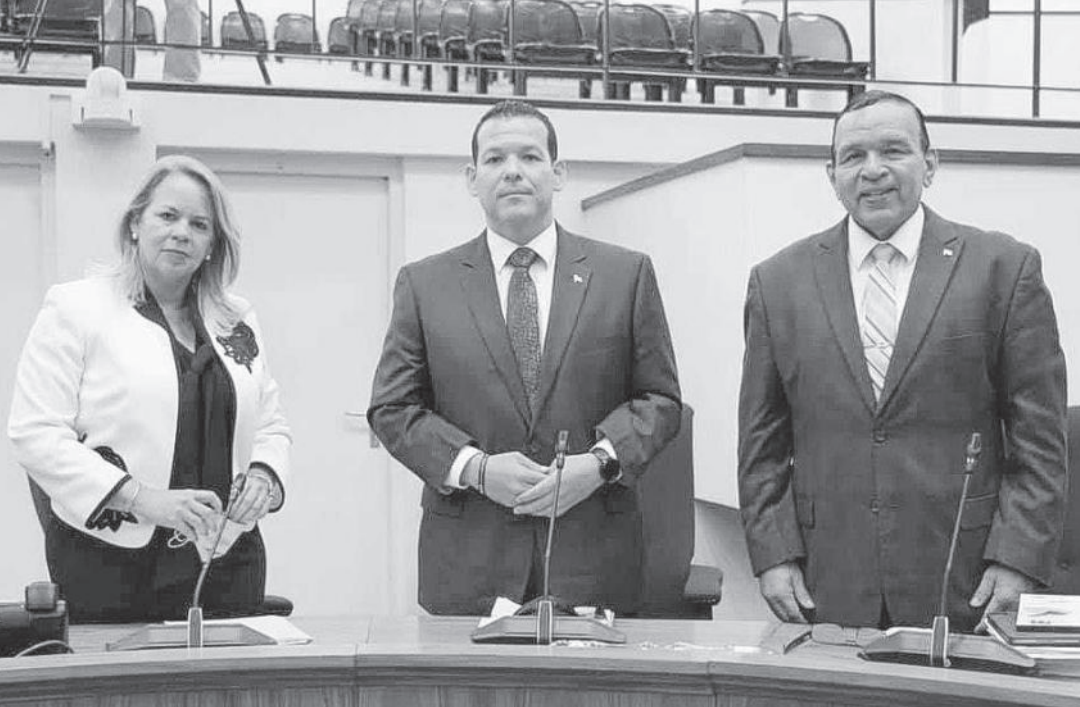

Foto: Kabinet Wever-Croes

een Landsverordening. De premier kwam hierop terug met de woorden dat de informatieplicht aan het parlement zeer belangrijk is, maar dat het recht op privacy net zo zwaar weegt.

Ik houd van mijn kind
De twee ministers die het gisteren het zwaarst te ver-

duren kregen, waren Justitie en Sociale Zaken-minister Tjon en Onderwijs en Sport-minister Croes. Tjon wordt al jaren achtervolgd door verdenkingen van pedofilie, aangezien in 2010 de moeder van zijn toen driejarige kind aangifte tegen hem deed van seksueel misbruik van zijn dochter.

Het parlement liet gisteren meermaals duidelijk merken dat zij wegens deze zaak geen vertrouwen hebben in Tjon.

Zelf nam hij gisteren het woord om al de vragen over deze zaak voor eens en altijd weg te nemen. "Ik wil beginnen met zeggen dat er

vier mensen in mijn leven zijn waar ik het meeste van houd. Dat is mijn eerste kind J. (waar de zaak om draait, red.), mijn tweede kind dat overleden is, en R., en mijn prins R. Alleen mensen die vader of moeder zijn, begrijpen wat die liefde is." Daarbij benadrukte hij dat hij iedereen dankt voor de vragen. "Want ik zie dit als een mogelijkheid om via dit platform te communiceren met mijn kind. En elke keer als ik de mogelijkheid krijg om uit te leggen aan J. wat er werkelijk gebeurd is, is dat een mogelijkheid." Tjon vertelt vervolgens ferm, maar toch duidelijk geëmotioneerd, gesteund door vonnissen en verklaringen, dat hij al sinds de geboorte van zijn eerste kind vecht met zijn voormalige vrouw voor het recht om zijn kind te zien.

Zij zou een valse zaak tegen hem zijn gestart. Zoals deze krant al eerder schreef werd de zaak geponeerd wegens gebrek aan bewijs, maar won Tjon de omgangsregeling niet.

En vooral dat riep argwaan op bij het parlement. Uit de vonnissen die Tjon gisteren citeerde kwam naar voren dat de rechtbank de omgangsregeling niet aanvaardde, omdat dit niet ten goede zou komen aan het welzijn van het kind, gezien de verstandshouding tussen de ouders.

Schade
Als laatste kwam minister Croes aan het woord die in 2010 ontslagen werd van Fundacion Lotto Pa Deporte (FLDP) na een rapport van accountant Ernst & Young waarin hem misbruik van reis- en representatiegelden verweten werd. Maar na een rechtszaak tot in cassatie kwam naar voren dat het rapport niet op een juiste wijze tot stand werd gebracht. Croes legde gisteren nogmaals tijdens de bijeenkomst uit dat hij niet schuldig hieraan was en dat dit rapport hem schade heeft toegebracht. Om die schade recht te trekken is hij om die reden een zaak gestart tegen Ernst & Young.

Voedselhulp Nederland eindigt per direct

ORANJESTAD — Nederland stopt vandaag met het verstrekken van voedselhulp aan Aruba, is te lezen in een brief die de staatssecretaris van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, Raymond Knops, aan de Nederlandse Tweede Kamer stuurde. De vergelijkbare hulp aan Curaçao en Sint Maarten wordt eveneens beëindigd. Reden hiervoor is het economisch herstel op de eilanden, waardoor de financiering van voedselhulp weer aan de landen zelf overgelaten kan worden.

Nederland begon met het programma voor voedselhulp in 2020 en heeft in de periode tot heden zo'n 85 miljoen beschikbaar gesteld. "Nu het toerisme weer aantrekt, de acute nood daarmee voorbij is en de landen de zorg voor de meest kwetsbaren in de samenleving weer hebben overgenomen, wordt de subsidiering van het programma vanuit Nederland per 1 oktober beëindigd", schrijft de staatssecretaris.

Overgangstraject
De mededeling van Knops kwam niet onverwachts, de beslissing past in het tra-

ject dat met de landen is afgesproken. Aanvankelijk was het Rode Kruis belast met het verstrekken van voedselhulp. Per 1 juli van dit jaar is die taak overgedragen aan andere lokale organisaties. Op Aruba is dit de Fundacion Pa Nos Comunidad (FPNC). De landen moesten voor de organisatie zorgen, Nederland zou nog voor een drietal maanden gelden verstrekken. Aan dit traject is met de brief aan de Tweede Kamer een einde gekomen: organisatie en financiering van de noodhulp is nu een geheel een lokale aangelegenheid.

Financiering
De benodigde vervolfinanciering van de noodhulp kunnen de landen opnemen in hun begroting en meenemen in periodieke verzoeken tot liquiditeitssteun, meldt Knops, die vindt dat dit meer past bij de autonome status van de landen.

Bijstand binnen Koninkrijk
Knops vindt dat de geleverde humanitaire steun past binnen de Koninkrijksverhoudingen. "In tijden van crisis staan we elkaar binnen het Koninkrijk bij, met name op humanitair terrein. Ook als dat in de toekomst weer nodig blijkt." Helemaal buiten beeld zijn de mensen die noodhulp nodig hebben niet bij de bewindsman. "Ik blijf de ontwikkeling van de noden van de kwetsbaren op de eilanden volgen en ik hoop op een spoedig herstel van de economieën van Aruba, Curaçao en Sint Maarten."

ORANJESTAD — De directie van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) heeft gisteren met de ministers Endy Croes (MEP) van Onderwijs en Dangui Oduber (MEP) van Volksgezondheid rond de tafel gezeten om te kijken wat er gedaan kan worden aan het verbeteren van de samenwerking tussen de opleiding Verpleegkunde van Colegio EPI en het ziekenhuis. Over twee weken hebben de partijen samen overleg om te kijken hoe ze nader tot elkaar kunnen komen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de afgestudeerde verpleegkunde studenten voldoet aan de standaarden van het ziekenhuis.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Het was eerst de bedoeling dat ook de beroepsvakschool om de tafel zou zitten om het dispuut over het wel of niet meer aannemen van verpleegkundestudenten van het EPI en de stopzetting van het BBL-scholingstraject te bespreken. Het ziekenhuis kreeg gisteren echter net als EPI afgelopen week de kans om met de ministers te spreken en zijn kant van het verhaal te kunnen doen. Het HOH wil nu na het gesprek met de ministers voorwaarden opstellen waarin duidelijke kaders staan, zodat de EPI-verpleegkundigen betere aansluiting vinden als ze in het ziekenhuis komen werken. Daarbij moet het ook zorgen dat zij op

het gewenste niveau zijn. Er zou namelijk geen goede aansluiting zijn op het zelfstandig kunnen werken van EPI-verpleegkundigen na de afronding van hun studie, waardoor ze extra begeleiding nodig hebben. Hierbij zou een beoordelingssysteem of de invoering van een leerlingvolgsysteem al kunnen helpen, stelt het HOH.

Samenwerkingsverband stopgezet
Vorige week werd bekend dat het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) het sinds 2018 geldende samenwerkingsverband met het EPI verbreekt. Specifiek gaat het hierbij om een samenwerkingsverband waarbij studenten verpleegkunde vanaf hun derde studiejaar de kans krijgen om te solliciteren naar een

leer-werkfunctie binnen het ziekenhuis. Maar het HOH maakte op 28 juli per brief bekend dat het per 1 augustus 2021 deze mogelijkheid en samenwerking opzegt, omdat de vakschoolconstructie die hiervoor moest worden opgezet, nog niet van de grond was gekomen. Daarbij gaf medisch directeur van het HOH, Jacco Vroegop, aan deze krant aan dat ook verpleegkundestudenten die op de normale manier hun opleiding afronden (met studie en stages, BOL genoemd), voorlopig niet door het HOH worden aangenomen, tenzij het EPI zijn kwaliteit verbetert. Volgens Vroegop speelt de discussie over de kwaliteit van het EPI-onderwijs en de verbetering hiervan al zeker tien jaar. Maar volgens EPI-directeur Ryan Maduro kwam de opzegging van samenwerking met het HOH onverwacht en had de school zelf niet de indruk dat de samenwerking met het HOH niet goed verliep. Wel bevestigde hij dat het curriculum van EPI onderwijs breed verouderd is. Als reden gaf hij hierbij op dat er al heel lang geen geld is voor vernieuwing. Inmid-

dels is er wel geld vanuit het nationaal strategisch plan beschikbaar gesteld om het curriculum aan te pakken. En in augustus 2022 zou dan de opleiding Verpleegkunde wel voldoen aan de eisen, aldus EPI-directeur Maduro. Om die reden vroeg ook Onderwijs-minister Endy Croes aan het HOH om 'geduld' te tonen.

Nader tot elkaar
Desgevraagd vertelt medisch directeur Jacco Vroegop na afloop van zijn samenkomst met de ministers aan deze krant dat hij hoopt op deze manier nader tot elkaar te komen en om afgestudeerde verpleegkundigen aan te blijven nemen. Wel stelt hij dat ze dit jaar nog niet het verouderde BBL leer-werktraject gaan opstarten, omdat ze nog steeds als voorwaarde stellen dat EPI overstapt op de Herziane Kwalificatiestructuur (HKS) voor verdere doorgang van het BBL-traject. "Nu met de gesprekken die we hebben hoop ik dat het de goede kant op gaat", aldus Vroegop. Over twee weken komen alle partijen bij elkaar om te kijken wat de mogelijkheden zijn om nader tot elkaar te komen.

‘Geen dag langer wachten met strategisch plan ouderenzorg’

Vervolg van pagina 1

Morele verplichting
"Wij adverteren met ons eiland als 'One Happy Island', maar we vergeten het gemeenschappelijk geluk wat voor iedereen in de gemeenschap zou moeten gelden, en niet te vergeten dat onze ouderen het ook verdienen gelukkig te zijn", zegt Valdes. De overheid en de Arubaanse gemeenschap hebben een morele verplichting naar de ouderen vindt hij. "Onze ouderen hebben rechten die niet alleen op een stuk papier van de Verenigde Naties (VN) moeten staan, maar moeten dit ook voelen van dezelfde gemeenschap die zij hebben helpen vormen en waar zij een belangrijk onderdeel van uitmaken."

De zorg voor onze ouderen kan niet afhankelijk zijn van hun inkomen want dat zou het grootste onrecht zijn dat een volk zijn ouderen kan aandoen. Het is heel belangrijk dat onze gemeenschap daadwerkelijk de rechten van de ouderen respecteert, hen respect, zorg en participatie biedt.

In de woorden van Nelson Mandela: een gemeenschap die de ouderen niet de waarde geeft die zij verdienen, ontkenst haar wortels en brengt de toekomst van de gemeenschap in gevaar. Ons doel moet zijn de capaciteit om zichzelf te onderhouden zoveel mogelijk te ondersteunen, en op het moment dat zij dat niet meer kunnen doen moeten we voor ze zorgen."

Grote uitdaging
De Amigoe benaderde Ouderenzorg-minister Ursell Arends (Raiz) over dit onderwerp. "Het is voor Raiz een hoofdonderwerp geweest tijdens de verkiezingen, en in ons partijprogramma hebben we dit onderwerp als eerste punt aangekaart. Ook wordt er in de volgende Landsverordening Instelling Ministeries (LIM) voor het eerst een minister hieraan toegewezen, wat een eerste stap is om te tonen dat het heel belangrijk is voor ons", stelde Arends.

De problemen van oudere volwassenen gaan veel verder dan alleen ouderenzorg,

zegt hij. Zo is voor hem het idee van met pensioen gaan en thuis gaan zitten ook een brain drain, "het moet anders kunnen", maakt hij duidelijk. Maar de uitdaging is heel groot, aldus Arends. "Een politicus in de oppositie verklaarde onlangs dat ons ministerie voor ouderen nonsens is, omdat er geen personeel is, geen begroting, geen infrastructuur, geen beleid, en het is beschamend om te zeggen dat die persoon gelijk heeft. We zijn ons ervan bewust dat we bij nul moeten beginnen. Maar we zijn niet bang om te beginnen. Het is beter het licht aan te doen dan kritiek te leveren op de duisternis." Naast de ouderenraad zal er ook een 'raad voor ouderen' komen zegt Arends, waarbij de eerste zal bestaan uit ouderen en de ander uit jongere professionals die ook bereid zijn om helpen.

Op de vraag aan Arends wanneer deze ouderenraad precies ingesteld, wordt kreeg de Amigoe voor het ter perse gaan van deze editie geen antwoord.

Regering verklaart oktober tot Maand van de Ouderen

ORANJESTAD — Namens de regering maakt minister Ursell Arends (Raiz) van Ouderenzaken bekend dat oktober benoemd is tot Maand van de Ouderen.

De eerste dag van deze maand is al een Internationale Ouderendag, waarin aandacht gevraagd wordt voor de specifieke situatie van ouderen. Aruba kondigt nu dus aan dat de aandacht voor de gehele maand gaat gelden.

De minister geeft aan dat hij de komende vier jaar eraan zal werken om de kwaliteit van leven van ouderen op Aruba te garanderen. Hiervoor wil hij gaan samenwerken met alle betrokken instanties om dit doel te bereiken. Door vergrijzing van de bevolking zijn er inmiddels meer dan 22.000 ouderen op Aruba.

Lotto 5 staat nu op ruim 1,5 miljoen

Foto: Archiefoto

ORANJESTAD — Iemand heeft nog steeds de kans om deze dagen miljonair te worden. De lotto 5 is namelijk nog altijd niet gevallen. Woensdagavond vond de trekking plaats en het werd duidelijk dat wederom niemand het winnende lot in handen had. De getallen vielen namelijk op 17, 26, 29, 30 en 35 met de joker 25 en letter D. Het feit dat Lotto 5 niet is gevallen, maakt dat het bedrag nu verhoogd is naar 1.525.000 florin. De nieuwe trekking is morgen. Tot dan hebben mensen de kans om een lot te kopen.

Herbebossing tegen klimaatverandering

ORANJESTAD — Negen verschillende inheemse bomensoorten werden vorige week aangeplant in Parke Nacional Arikok. Voor het herbebossingsevenement werkten rangers en het management van Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA), partner ngo's Ban Lanta y Planta – Trees for Aruba, StimAruba en de Aruba Birdlife Conservation (ABC) samen met burenen van het nationale park om de bomen te planten.

De gekozen bomensoorten voor dit evenement hebben een belangrijke ecologische functie en/of zijn inmiddels zeldzaam op Aruba, zoals de Supi/Asufro (Pereskia guam-

acho), met nog maar één of twee exemplaren in het wild. Het lage aantal inheemse bomen heeft een negatieve invloed op de biodiversiteit, de gezondheid van ecosystemen en de weerbaarheid van Aruba tegen klimaatverandering.

Klimaatbestendige ecosystemen

Een van de meest effectieve manieren om klimaatverandering tegen te gaan en het natuurlijk leven op het land te versterken, is door

het strategisch en veelzijdig aanplanten van inheemse bomen, zeggen de voornoemde organisaties. Inheemse bomensoorten zijn de basis voor klimaatbestendige ecosystemen en ecosysteemdiensten en daarom hebben de genoemde organisaties de handen ineengeslagen om Aruba door middel van herbebossing duurzamer en klimaatbestendiger te maken. Herbebossing is een specifieke actie om aangetaste ecosystemen en de biodiversiteit ervan aanzienlijk te her-

stellen. Biodiverse ecosystemen – ecosystemen met een natuurlijke diversiteit aan levensvormen – zijn gezonde ecosystemen. Door middel van herbebossing wordt de diversiteit aan inheemse bomen en planten vergroot, wat uiteindelijk resulteert in een grotere biodiversiteit in het algemeen, en gezondere en klimaatbestendigere ecosystemen.

Marinierskazerne

Ook bij de Marinierskazerne in Savaneta werd herbebossing ter hand genomen. Hier ging het om een mangrove herbebossingsevenement en het doel was om de hoeveelheid en diversiteit van mangroven langs de kust van de marinebasis te vergroten. Verschillende vertegenwoordigers van Ban Lanta y Planta – Trees for Aruba, FPNA en de Marinierskazerne hebben in totaal 100 jonge mangroven aangeplant, bestaande uit een combinatie van zwarte mangroven (Avicennia germinans) en de zeldzamere witte mangroven (Laguncularia racemosa). Mangroven spelen een cruciale rol in de bestrijding van klimaatverandering doordat ze zeer efficiënt zijn in het opvangen van koolstof terwijl ze onze kusten beschermen tegen extreme weersomstandigheden, geven de organisatoren aan.

Oproep aan iedereen
Een toename in aantal bo-

men en daarmee de biodiversiteit heeft tal van voordelen voor natuur en mens. De organisaties die achter de herbebossingsacties van vorige week stonden, roepen iedereen op een steentje bij te dragen: "We hebben ie-

ders helpende hand nodig om Aruba weer veerkrachtig te maken.

Plant lokale bomen in je tuin, doe mee aan herbebossingsacties, of geef af en toe wat wilde planten water."

Rampenbestrijding in bezit van crisisgolfkar

ORANJESTAD — Het Bureau Rampenbestrijding (BRA) is nu in het bezit van een gerestaureerde en aangepaste golfkar die ingezet kan worden tijdens calamiteiten en rampsituaties. De Aruba Hotel & Tourism Association (Ahata) meldt dat het Divi-hotel deze heeft gedoneerd. De Ahata legt uit dat BRA in 2016 het zogenaamde Rehab-plan invoerde met als doel Aruba's capaciteit te versterken alsook de weerbaarheid van het eiland te verhogen wat moet bijdragen aan een sneller herstel na een calamiteit. Tijdens gesprekken tussen Ahata en BRA kwam naar voren dat het rampenteam goed gebruik zou kunnen maken van een golfkar als er sprake is van een crisis. Deze kan dan worden ingezet om het team van BRA te transporteren of hulpgoederen uit te delen. Om die reden heeft Ahata een golfkar gezocht onder haar leden. Divi Dutch Village/Divi Village Golf & Beach Resort was bereid er een te delen en te restaureren voor gebruik. Op de foto is te zien dat Divi en Ahata samen de golfkar overhandigden aan BRA-directeur Rino Hermans.

Foto: Ahata

Foto: Arlikok

Amigoe Online

Abonneer op de Amigoe Online en lees de krant elke dag online op alle devices. Amigoe Online is gratis voor abonnees van de papieren krant.

www.amigoe.com

LOTTO 5 Voor slechts 4 gulden kunt u dit winnen

1.525.000,-

Trekking is zaterdag om 7:45 PM. Verkrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

www.amigoe.com

SPEEL NU

Heeft u een ook bankrekening bij Aruba Bank?

Voeg Uitgeverij Amigoe Aruba aan uw lijst met begunstigden (**Payees List**) en betaal uw abonnement via de **Bill Payment optie!**

Vergeet niet uw **naam** en **adres** in de verplichte velden te vullen!

Directie Amigoe Aruba

Bo fin un cuenta di banco na Aruba Bank?

Agrega Uitgeverij Amigoe Aruba na bo **'Payees List'** y paga bo abonnement cu e opcion di **'Bill Payment'**.

No lubida di yen bo **number** y **adres** den e vakjes cu ta verplicht!

Directie Amigoe Aruba

Do you have an account at Aruba Bank?

Add Uitgeverij Amigoe Aruba to your Payees List and pay your subscription via the Bill Payment option.

Don't forget to fill in your name and adres in the required fields!

Management Amigoe Aruba

AMIGOE Uitgeverij Amigoe Aruba | Bilderdijkstr. 16-3 | Tel: +297 582-4333 | Fax: +297 582-2368 | abonnementaruba@amigoe.com

Per vandaag: Huisartsenpraktijk Veringa sluit deuren

SAN NICOLAS — Dokter Eelco Veringa van Huisartsenpraktijk Veringa in San Nicolas stopt zijn samenwerking met de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV). Tot op heden is er nog geen vervanger voor hem gevonden.

Dat maakt de AZV bekend middels een persbericht. Het contract is op verzoek van hemzelf ontbonden. Op dit moment wordt gezocht naar een vervanger voor deze arts. Hiervoor is de AZV in gesprek met de Huisartsen Vereniging Aruba (Hava) en Asociacion di Dokternan di Cas. Patiënten die op dit moment ingeschreven

staan bij Veringa en met spoed zorg nodig hebben, kunnen in de tussentijd in de middaguren langs bij de huisarts bij de Warda Pariba in San Nicolas en/of gebruik maken van de huisartsenpost Warda Pabou, wat de huisartsenpost van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) betreft. Huisartsenpraktijk Veringa meldde 22 september op Facebook dat zij officieel per 1 oktober, vandaag dus, sluiten. “Met veel plezier en toewijding hebben de medewerkers van Huisartsenpraktijk Veringa zich ingezet voor de gemeenschap van San Nicolas, we willen u graag bedanken voor de ontvangen waar-

dering en het vertrouwen”, stond daarbij vermeld.

Andere huisartsen
Andere huisartsenpraktijken hebben ook te maken met vertrekkende artsen. Dokter M. Pieterse wordt tijdelijk vervangen door dokter John Croes. Zijn kantoor huist aan Madiki Kavel. Voor de patiënten van Dokter H. Pieterse bestaat nog geen definitieve oplossing. Alleen voor spoed kunnen patiënten zich melden bij het kantoor van dokter Tjon Kong Sang aan de Katunastraat 11. Voor meer informatie kan men contact opnemen met de AZV via het telefoonnummer 527-9900.

Nederlandse ID nu ook op Aruba verkrijgbaar

ORANJESTAD — Het is vanaf nu ook mogelijk om een elektronische Nederlandse Identiteitskaart (eNIK) te ontvangen via de Vertegenwoordiging van Nederland op Aruba (VNO). Met dit document kan men zich in Nederland identificeren. Regels voor verkrijging van het document op Aruba zijn dat je bent ingeschreven in het bevolkingsregister van Aruba, beschikt over de Nederlandse nationaliteit, in het bezit bent van een Nederlands reisdocument alsook een burgerservicenummer (BSN) hebt. De eNIK kan behalve identificatie ook worden gebruikt om in te loggen bij aangesloten overheidsorganisaties, zoals pensioenfondsen en zorgverzekeraars in Nederland en de Nederlandse overheid. Wie een eNIK wil aanvragen, kan hiervoor een afspraak maken door te bellen naar 525-2866 of een e-mail sturen naar vno-enik@minbzk.nl. Bij de afspraak moet men zijn of haar BSN meebrengen, een uittreksel van Censo, een reisdocument, een recente pasfoto en contactgegevens. De kosten voor jongeren onder de achttien jaar betreffen 146,87 florin en het document is 5 jaar geldig. Voor boven de achttien jaar zijn de kosten 208,59 florin en gaat het document tien jaar mee.

INGEZONDEN

Brain drain? Waarheen?

HET IS weer zo ver! Het argument dat als je de salarissen van topfunctionarissen verlaagt, ze subiet van ons eiland vertrekken. We konden maandag in de Amigoe lezen dat premier Evelyn Wever-Croes deze smoes had aangevoerd tegenover Mark Rutte. En juist hij is wel ontkankelijk voor die redenatie, als rechtgeaarde leider van de partij der rijke lui. Van die kant is het begrip ‘brain drain’ met grote regelmaat gehanteerd in Nederland met betrekking tot de exorbitante bonussen in het bedrijfsleven.

Maar het is, zoals ik al schreef in een artikel over het basisloon op 12 augustus 2015, pure onzin. Wie zit er in het buitenland te wachten op meneer Croes, of meneer Laclé of meneer Rafini of meneer Todé of... ga zo maar door! En als er al een is die vertrekt, staan er tien te trappelen om zijn baan over te nemen! Ik citeer wat ik schreef op 12 augustus 2015: “Rabobankdirecteur Dirk Duijzer noemt het onzin dat zonder hoge beloningen banken geen goede mensen zouden kunnen krijgen. ‘Als je de top van de

Rabobank 20 procent minder betaalt, net zoals die van ABN AMRO of ING, gaan ze echt niet weg’, zei hij zaterdag 6 juni 2015 in een interview met het Nederlands Dagblad. Volgens Duijzer geldt hetzelfde voor topfuncties in andere bedrijfstakken en voor de politiek. ‘We laten ons opjuinen door consultants die ons vergelijken met anderen.’” En zo is het maar net! Het zijn mensen die net zo goed als iedereen met hun gezin gebonden zijn aan hun stad of dorp, of streek of land en de bewering dat ze in het buitenland zoveel meer kunnen verdienen is, op z’n zachts gezegd gewoon een rotsmoes. Niemand vraagt hun wie hen dan in het grote buitenland zo graag zou willen hebben. Zij zullen, in meerderheid dat werk, dat ze maar al te graag doen, ook voor minder dan de exorbitante bonussen blijven doen.

HENK DE BEIJER
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

		2		1		3
			4			6
	7		3	2		4
1					7	4
	6				2	
7	9					1
	1		9	4		5
5				3		
3			7		4	

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Alex de Bruijn (1987) is vader van drie en psychiater bij Respaldo. In deze wekelijkse column werpt hij zijn blik op psychiatrie met als doel mensen laten zien dat een bezoek aan een psychiater net zo normaal is als naar de fysiotherapeut of internist gaan. Reacties of vragen zijn welkom via :arubaredactie@amigoe.com

Wilde plannen, deze week in het nieuws. Dat moet ook wel, want er moet verder bezuinigd worden. En waar bepaalde (prima) maatregelen vlak voor de verkiezingen even net iets te veel boze gezichten veroorzaakten onder de kiezers, durft de politiek het nu wel aan. De volgende verkiezingen zijn immers pas over vier jaar, dus het meeste van wat er nu gaat gebeuren zal dan wel zijn lading verloren zijn. Aan het werk dus! Een aantal dingen passeert de revue. Op de voorpagina van de Amigoe prijkt een uitgebreid stuk over de aanpassing aan de lijst met vergoede medicatie. Had een stuk korter gekund denk ik, iets als ‘compleet volgens verwachting nu alsnog versobering positieve lijst. Zie vorige nieuwsartikelen voor meer info’. Ik giffel even, maar weiger vooralsnog hier

‘slaapmiddelen deel 4’ op te schrijven. Wel heb ik de AZV meteen even een mailtje gestuurd of ze ons alsjeblieft willen bellen voor overleg, voordat de lijst live gaat. Scheelt een hoop gedoe en aanpassingen achteraf. Verder worden er nog meer opties genoemd, weliswaar allemaal nog wat vager. Wat ik wel ten zeerste hoop is dat voor het nader uitwerken van die opties de zorgverlener om advies wordt gevraagd. Die zorgverleners kennen namelijk implicaties van nieuwe regels die iemand van buiten het zorgveld simpelweg over het hoofd ziet. Wat voorbeelden: er wordt gesproken over een eigen bijdrage voor bezoek aan de medisch specialist. Dat betekent voor ons automatisch dat een psychiater geen psychotherapie meer kan geven, want wie gaat er nou elke

Zo gek nog niet

Bezuinigen

week voor de psychiater (een medisch specialist) betalen als het bij de psychologen (binnen Respaldo dan) wél vergoed wordt? Wat bij ons ook nog wel eens gebeurt is dat de psychiater niet op verzoek van de klant op huisbezoek gaat (met name als de klant mogelijk niet wilsbekwaam is) maar op verzoek van familie, huisarts of de verpleegkundige. Dan krijg je iets als: “Hallo, ik kom u ongevraagd en tegen uw zin in bezoeken, oh en de factuur wordt vanzelf thuisgestuurd! Of verrekend met uw premie, dat weten we nog niet.” Is iemand echt ernstig ziek dan kan je nog denken: “Het is niet anders, het moest gebeuren.” Maar mooier wordt het als huisarts of familie de psychiater naar iemand toestuur maar deze bij beoordeling door de psychiater volledig wilsbekwaam blijkt en dus volledig in zijn of haar recht stond geen gesprek met een medisch specialist te willen. “Excuus dat we u hebben lastiggevallen, u heeft helemaal gelijk, maar we moesten het even zeker weten. Nog even over uw factuur...” Dan een andere: eigen bijdrage voor SEH-bezoek. Zeer zeker een goed idee, maar

óók lastig. Bijna wekelijks worden mensen die verdacht worden van psychiatrische ziekte en problemen veroorzaken of een gevaar voor zichzelf zijn tegen hun zin in naar de SEH gebracht door de politie. In een deel van die gevallen blijkt het bij beoordeling door ons gelukkig wel mee te vallen. Tot ze de factuur van de SEH krijgen? Lastig allemaal. Zó lastig dat dit niet alleen op het kantoor van de AZV of op het bestuurskantoor kan worden uitgedacht. Dat moeten we samen doen. We moeten dit soort dingen nu eens niet pas te horen krijgen als het allemaal al rond is en morgen ingaat. Want dat gebeurde laatst dus: ineens kregen wij van een groot particulier lab waarmee wij graag samenwerken te horen dat de AZV had aangegeven per 1 oktober aanvragen van medisch specialisten voor dat lab niet langer te vergoeden. Medisch specialisten moeten hun patiënten maar naar het lab van het HOH sturen. Allemaal leuk en wel, maar de reden dat wij graag met dit specifieke lab samenwerkten was omdat ze de mogelijkheid aanbieden bij klanten thuis te prikken. Voor men-

sen die door hun psychische ziekte niet in staat zijn zelf naar het lab te gaan, en die voor diezelfde psychische ziekte ook nog eens ingewikkelde medicatie gebruiken waarvoor frequente bloedcontroles funest zijn, is dat best wel ehm... problematisch. Hoe dit op te lossen? We hebben vooralsnog geen flauw idee. En dus, mijn punt is vooral: had het even met ons besproken! Dan waren we er vast uitgekomen. Want de voordelen van alle specialistische bepalingen op één plek laten doen zien wij ook wel in. Laten we dat bezuinigen (goed plan, moet!) dus niet op die manier doen. Nee, geachte politiek en geachte AZV, zullen we het alstublieft samen doen? Dan komen we er vast wel uit!

Curaçao Marine Park krijgt concrete invulling

WILLEMSTAD — Carmabi heeft dit jaar veel werk verzet om aan het beheer van het onderwaterpark nadere invulling te geven, aldus directeur Paul Stokkermans in gesprek met de *Amigoe*. “Aangezien het eiland nu een nationaal park rijker is, het ‘Curaçao Marine Park’, heeft Carmabi een extra afdeling opgericht. Afdeling ‘Mariene Parken’ is de zevende afdeling van Carmabi en wordt aangestuurd door Duvan Rios.

“Uitvoering geven aan de beheertaken valt geheel onder Rios, die hiervoor beschikking heeft over twee rangers, een vrijwilliger en een boot genaamd ‘Yaru’”, aldus Stokkermans. Carmabi kreeg op 27 november vorig jaar het beheer van het onderwaterpark. In 2019 werd ongeveer 20 kilometer aan koraalrif door de overheid bij wet beschermd. Het gebied is geheel in na-

leving van internationale verdragen, tot het ‘Specially Protected Areas and Wildlife’ (Spaw)-gebied 1 aange- wezen. Het onderwaterpark loopt vanaf de Caracasbaai langs de zuidkust naar het oosten, bij Oostpunt de hoek om, en voert verder naar het noordwesten. Het gebied dat bescherming geniet heeft een breedte van 100 meter, waarbinnen de koraalriffen liggen.

De kosten voor het beheer van de eerste vijf jaar van het onderwaterpark worden door de Curaçao Ports Authority (CPA) gedragen. Voor de aanleg van de Tula-megapier werd een koraalstrook vernietigd, waarin een aantal beschermde en bedreigde koraalsoorten goed vertegenwoordigd waren. Voor de aanleg en het beheer van het onderwaterpark reserveerde de opdrachtgever van de bouw van de megapier, CPA, in overeenstemming met de overheid ter compensatie van de schade een bedrag van 1,6 miljoen gulden.

Dit is middels een overeenkomst tussen Carmabi en CPA vastgelegd, zo vult Stokkermans aan. “De relatie met CPA is heel goed. Overigens is de boot door CPA ter beschikking gesteld, omdat deze door hen slechts incidenteel werd gebruikt. Daarop is deze aangepast aan de behoeften van de rangers – onder meer voorzien van bankjes, is opgeknapt, geschilderd en omgedoopt tot ‘Yaru’.

Overigens zal voor Yaru, uit veiligheidsoverwegingen, voor patrouilles altijd minimaal twee man ingezet worden. Hiermee zal surveillance op zee plaatsvinden, waarbij de rangers eventu-

Het vaartuig Yaru waarmee surveillance zal plaatsvinden in het Curaçao Marine Park.

ele wetsovertredingen zullen documenteren en aan de betrokken autoriteiten, zoals de kustwacht, melden.”

Stokkermans legt uit dat als eenmaal de overheid gereed is met de aanleg van de infrastructuur/inrichting van het Mangrovenatuurpark I in het Rifgebied, ook daarvoor een beheerovereenkomst met Carmabi getekend zal worden. Het beheer van het mangrovenatuurpark zal ook onder de voornoemde ze-

vende afdeling vallen en dus onder de bevoegdheden van Rios. “We zijn heel blij met de heer Rios die over ruime ervaring beschikt; hij heeft namelijk op Bonaire bij het beschermde onderwaterpark gewerkt en vervolgens dertien jaar bij de kustwacht”, aldus Stokkermans die voor eventuele vragen over het onderwaterpark, het publiek doorverwijst naar Rios. Vragen kunnen aan hem gericht worden via d.rios@carmabi.org.

De wateren van het onderwaterpark.

FDDK trekt aan de bel: ‘Subsidie ontoereikend om schoolzwemmen aan te bieden’

WILLEMSTAD — “Het schoolzwemmen is een begrip op Curaçao. Het wordt aan leerlingen op 55 scholen op het eiland aangeboden. Het geld dat Fundashon Desaroyo Deportivo Kòrsou (FDDK) ontvangt, is echter ontoereikend”, zo verklaarde Vergily Winklaar in zijn presentatie gisteren in de Centrale Commissie van de Staten aan de ‘Commissie Sport’. FDDK stelt daarom een eigen bijdrage van 10 of 15 gulden per kind voor.

Zoals het er nu voor staat is FDDK druk bezig om het voor elkaar te krijgen dat schoolzwemmen een begrip blijft op Curaçao. “Wij wonen op een eiland. Het is dus erg van belang dat wij de nodige zwemvaardigheden blijven aanbieden aan de kinderen”, zei Winklaar vanmorgen namens de sportfederatie. Statenvoorzitter Charetti America-Francisca constateert dat er onvoldoende geld voorhanden is. Dit was volgens haar jaren geleden reeds het geval. De toenmalige sportstichting Fundashon Sedreko kreeg volgens haar toentertijd 8,3 miljoen gulden subsidie, waarvan 550.000 voor het schoolzwemmen bestemd was. “De daadwerkelijke kosten liepen toen al snel uit tot

700.000 gulden”, zo verklaarde zij. Winklaar vanmorgen: “Het schoolzwemmen en alles wat daarbij komt kijken, om dat aan alle scholen aan te bieden, dat zou FDDK 800.000 gulden kosten. Er is echter met 16 procent gekort op de subsidie, wat neerkomt op 1,1 miljoen gulden minder. Momenteel ontvangt FDDK nu 5,4 miljoen gulden subsidie per jaar. Voor schoolzwemmen is er 189.000 gulden begroot.” Daarom wordt er in het bestuursplan van de FDDK overwogen om naar creatieve oplossingen te zoeken, zoals sponsoren en fundraisings, maar ook om een eigen bijdrage voor de ouders te introduceren voor het schoolzwemmen. “Wij stellen voor een eigen bijdrage van 10 of 15 gulden per kind.” De FDDK geeft aan dat iedereen de basisvaardigheden van het zwemmen moet beheersen en zichzelf moeten kunnen redden. Momenteel wordt schoolzwemmen onder meer aangeboden in het zwembad Benny Leito in Otrobanda, Sentro Deportivo Kòrsou (SDK) bij Brievengat en bij het strand van Lagun. Diverse Statenleden stelden gisteren aan het bestuur van FDDK vragen waarvan een deel over het transport van schoolkinderen naar de verschillende zwembaden om zwemles te krijgen.

CMC wil af van oude tarieven

WILLEMSTAD — De ziekenhuistarieven zijn één van de belangrijkste knelpunten in de bedrijfsvoering van het Curaçao Medical Center (CMC). Dit verouderde stelsel dient volgens het CMC aangepast te worden om volwaardige zorgbudgetten vast te kunnen stellen. In dit kader stelt medisch directeur Ingemar Merckies dat de zorg- en vergoedingsplicht afhankelijk van elkaar zijn.

De CMC-directie belegde een persconferentie waarin bekend werd gemaakt dat de electieve zorg voor patiënten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) wordt stopgezet. Als voornaamste reden werd aangegeven dat het zorgbudget van 184,5 miljoen gulden al per eind augustus is opgebraakt.

Algemeen directeur Gilbert Martina klopte het afgelopen anderhalf jaar herhaaldelijk aan bij de regering om aan te geven dat de zorgbudgetten niet toereikend zijn. De CMC-directie nam per brief op 14 september contact op met het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). In dat schrijven werd het kabinet-Pisas II meegedeeld dat het CMC per 22 september niet meer garant zal kunnen staan voor de continuïteit van de electieve zorg. Hieronder vallen behandelingen die van tevoren worden gepland maar geen noodgevallen zijn. De CMC-directie schreef de regering dat het ziekenhuis voor de resterende vier maanden van dit jaar nog additioneel 21 miljoen gulden nodig heeft. Nadat die extra fondsen niet beschikbaar werden gesteld, deelde Merckies gisteren mee dat de electieve zorg wordt stopgezet en per januari 2022 wordt hervat.

alle kosten gerelateerd aan patiënten te kunnen dekken, actuele tarieven dienen te worden toegepast die horen bij de ‘nieuwe situatie met een ultramodern ziekenhuis’.

“De tarieven met betrekking tot het Landsbesluit Medisch Tarief Sociale Verzekeringen (MTSV) van begin 2000 en die oorspronkelijk op de begroting werden toegepast, zijn niet houdbaar. Ze dekken de werkelijke kosten niet”, aldus Merckies.

Voorts verklaarde de medisch directeur dat het CMC naast de reguliere kosten het afgelopen jaar ook aanvullende kosten in verband met Covid-19 heeft moeten dekken. “Dit betreft een extra 13,6 miljoen gulden. Daarbovenop moest in totaal 29,8 miljoen aan productie worden gerealiseerd uit fondsen bestemd voor electieve zorg. In termen van alle operationele kosten is 75 procent vaste kosten. Dit betekent dat of er nu één patiënt of 300 patiënten in het CMC worden behandeld, deze kosten hetzelfde blijven.” Merckies: “Het besluit om

electieve zorg voor SVB-patiënten stop te zetten, heeft een aanzienlijke impact op de Curaçaose gemeenschap. Dit is omdat 85 procent van de patiëntgerelateerde kosten afkomstig is van SVB-verzekeringen. Het bedrag dat tot nu toe door SVB is betaald, dekt slechts tot en met augustus van dit jaar.”

Verder gaf de medisch directeur aan dat sinds de ingebruikname van het CMC er een verschil is van 51,1 miljoen gulden in SVB-gelden ten opzichte van de werkelijke ziekenhuisbegroting: “De ontvangen SVB-fondsen zijn gebaseerd op het oude Landsbesluit MTSV-tarieven, terwijl het CMC-budget gebaseerd is op de nieuwe tarieven die rekening houden met de nieuwe operationele kosten voor het ziekenhuis.”

Tot slot verklaarde Merckies dat de CMC-directie verschillende inspanningen deed om de ziekenhuiskosten laag te houden. In dit verband hoort het heronderhandelen van materiële en farmaceutische contracten. “Er wordt al nauw samengewerkt met het Erasmus Medisch Centrum en er wordt intussen al 2 miljoen gulden bespaard op medicijnen en geneesmiddelen. Ook is er aanvullende analyse uitgevoerd en is er actie ondernomen om de laboratoriumkosten te verlagen.”

WILLEMSTAD — Het is inmiddels vijf jaar geleden dat het eerste veganistische evenement op Curaçao plaatsvond. Zondag is alweer het zeventiende ‘vegan event’ bij Höfi Cas Cora.

door Giornic Nahr

Het is een evenement waar zowel veganisten als vegetariërs en vleeseters uit nieuwsgierigheid op afkomen. Het eerste event was een spontane zet van organisator Arnold van Putten die in september 2016 het initiatief nam omdat er veel vraag naar was onder vegetariërs. Er werd tijdens het eerste evenement gerekend op zo’n 150 man, maar tot ieders verbazing was er zoveel interesse dat er ongeveer 700 mensen kwamen, vertelt Van Putten. Sindsdien zijn de vegan events een groot succes. In 2016 waren er twaalf kraampjes met deelnemers waarvan er acht eten verkochten. Doordat er zoveel meer bezoekers kwamen dan verwacht was al het eten binnen twee uur uitverkocht.

Van Putten, die zelf ook veganist is, richt zich sindsdien

Arnold van Putten

op deze doelgroep. Er zijn vanaf dat moment verschillende evenementen georganiseerd in het kader van veganisme waaronder pop-up-markten, een ‘Fetch fest’, een vegan goods market en het Curaçao Vegan Food Fest. “Het is een gezellige gemeenschap die de markt bezoekt. Er is van alles te doen. Naast heerlijke vegan hapjes en maaltijden zijn er diverse dier-/milieuvriendelijke producten te verkrijgen zoals biologische producten, spul- letjes van gerecycled materi-

aal, zelf gebrouwen bier, biologische wijnen en kleding. Ook is er een animal rescues stichting aanwezig en voor de kinderen is er een speciaal ingerichte speelruimte. Verder kan men genieten van live-entertainment.” Van Putten vervolgt: “Als veganist op Curaçao was het in de voorgaande jaren lastig om de juiste voeding te vinden, alhoewel er door de jaren heen veel is veranderd voor wat betreft het aanbod. Doordat de veganistische gemeenschap op Curaçao groeit zijn er ook meer producten verkrijgbaar in de supermarkten en de lokale restaurants. Voor wat groente betreft wordt er lokaal steeds meer gekweekt, in het voordeel van de plant based gemeenschap onder ons.”

De organisator van het evenement houdt zich er al jaren mee bezig om het veganistische assortiment uit te breiden en stelt dat Curaçao een van de eerste eilanden in het Caribisch gebied is met in de supermarkten een afdeling met vleesvervangers. Een veganist is iemand die geen vlees, vis en dierlijke producten zoals zuivel, eieren en honing eet. Veel ve-

ganisten gebruiken ook geen andere producten die afkomstig zijn van dieren, zoals leer en wol. Per definitie eet een vegetariër ook geen producten van gedode dieren, dus geen vlees en vis. Veel vegetariërs eten wel zuivelproducten en andere ‘instinkers’ zoals gelatine, wat een bindmiddel is dat afkomstig is van dierlijk slachtafval.

Van Putten heeft zich in het verleden ook beziggehouden met workshops, kooklessen en veganistische uitdagingen voor mensen die een gezondere levensstijl willen en bijvoorbeeld een week lang de uitdaging aangaan om geen vlees te eten. Door de drukte gedurende de evenementen en de effecten van Covid-19 zijn er de afgelopen periode minder van deze workshops gegeven. Van Putten hoopt dit het komende jaar weer op te pakken.

Het zeventiende ‘Vegan Food Fest’ vindt zondag plaats en start om 16.00 uur in Höfi Cas Cora en eindigt om 21.00 uur. Toegang voor volwassenen is 10 gulden en kinderen tot en met twaalf jaar betalen 5 gulden.

Gezelligheid bij Höfi Cas Cora

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

De medisch directeur ging uitgebreid in op de financiële nood waarin het CMC vanaf de officiële ingebruikname in 2019 zich bevindt alsook de oorzaken en de gevolgen hiervan. Merckies gaf aan dat om

Aangepaste Regatta

KRALENDIJK — De Regatta gaat dit jaar in aangepaste vorm door, zo heeft gezaghebber Edison Rijna namens het Bestuurscollege laten weten.

De zeilwedstrijden gaan zoals gepland door, markt-kraampjes zijn toegestaan, maar muziekoptredens en avondevenementen zijn dit jaar niet mogelijk. Het college heeft met het oog op het aantal besmettingen en de zware druk op het ziekenhuis gekozen voor een aan-

gepaste Regatta. Op dit moment zijn er drie patiënten met Covid-19 opgenomen in het ziekenhuis. Het afgelopen weekeinde is een patiënt aan Covid-19 overleden. “De festiviteiten die normaal gesproken tijdens de Regatta plaatsvinden, worden nu als hoogrisico-evenementen be-

schouwd. We hebben gezien hoe op de zuster-eilanden bij grote feesten uitbraken zijn ontstaan. Als we kijken naar het aantal besmettingen op Bonaire en de druk daarvan op de zorg, is het onverantwoord om nu grote evenementen met een hoog risico te organiseren. Daarom hebben we met pijn in ons hart gekozen voor een aangepaste Regatta”, zo heeft gezaghebber Rijna verklaard.

KRALENDIJK — “De situatie is ernstig. Twee week-einden achter elkaar is er een coronapatiënt overleden”, aldus gezaghebber Edison Rijna tijdens een persconferentie gisteren. Daar werd aangekondigd dat de huidige maatregelen die horen bij risiconiveau 2 nog een maand worden verlengd.

“Op dit moment kijken we samen met de afdeling Publieke Gezondheid of het aantal gevallen blijft toenemen en wat dat voor de zorg betekent. Na de evaluatie besluiten wij of het nodig is om meer maatregelen te nemen”, aldus Rijna.

Ongevaccineerd

In een reportage voor *Caribisch Netwerk* schrijft Marit Severijnse dat Bonaire momenteel 120 actieve coronabesmettingen en 1 ziekenhuisopname heeft. Vorige maand waren dat er nog twintig en lag er niemand in het ziekenhuis.

“Begin deze maand zagen we besmettingen bij jongeren en kinderen”, vertelt GGD-arts Loes Jaspers. “Nu gaat het vooral om volwassenen waarvan ongeveer 70 procent niet is gevaccineerd of onvolledig. Dit ligt ook in de lijn met wat we zien op de andere eilanden.”

Momenteel heeft 83 procent van de bevolking boven de achttien jaar de eerste prik gehad en is 73 procent volledig gevaccineerd. Van de tieners van twaalf tot zeventien heeft 50 procent de eerste prik gehad en is 40 procent volledig gevaccineerd. Net als in Nederland krijgt een speciale groep mensen met een zeer laag immuunsysteem over een paar weken een derde coronaprik.

Maatregelen weer een maand verlengd

Besmettingen op Bonaire lopen op

Gezaghebber Rijna tijdens de persconferentie gisteren.

Contactonderzoek
Een probleem waar de afdeling Publieke Gezondheid de laatste tijd tegenaan loopt, is het feit dat mensen niet willen meewerken aan bron- en contactonderzoek. “Als we ze na de uitslag bellen, geven ze aan geen tijd te hebben of willen ze niet lastig gevallen worden. Dat hebben we hiervoor eigenlijk niet gemerkt”, vertelt Jaspers.

Publieke Gezondheid zou Toezicht en Handhaving kunnen inschakelen, maar doet dit liever niet. “We proberen er altijd met de mensen uit te komen, maar we moeten dit wel onder de aandacht brengen; werk als-jeblijft mee, want dit is nodig om besmettingen onder controle te krijgen.”

Situatie Curaçao

Onlangs werd bekend dat het CMC ziekenhuis op Curaçao alleen nog spoedeisende hulp geeft en geen gewone

behandelingen meer zal uitvoeren. Volgens Jaspers is het zorgelijk dat Curaçao en Aruba momenteel geen plek hebben voor patiënten van Bonaire. “Maar de zorg kan momenteel nog goed worden gegeven en natuurlijk is Colombia ook nog een optie voor uitzendingen.” Voorlopig moeten gevaccineerde reizigers van de ABC-eilanden nog steeds testen als zij tussen de eilanden willen reizen. Eerder maakte Bonaire bekend in gesprek te zijn met de andere eilanden om zoveel mogelijk gezamenlijk maatregelen te nemen over de bubbel. Volgens Rijna loopt dat nog. “Het advies is er en Publieke Gezondheid bekijkt nu in hoeverre en wanneer we dat kunnen invoeren.” Het is niet duidelijk wat die maatregelen precies zullen zijn.

Geen coronacheck herca
De gezaghebber liet verder

weten dat er voorlopig geen plannen zijn om, net zoals in Nederland, een coronapas in te voeren om toegelaten te worden tot horecagelegenheden. Wel lopen er nog gesprekken over een coronabewijs bij grote evenementen.

Cruiseschema onveranderd

Onlangs ontving Bonaire na achttien maanden weer het eerste cruiseschip. Op sociale media is veel discussie over het cruiseschip-schema voor de komende tijd op Bonaire. In oktober en november komt er een groot aantal cruiseschepen naar het eiland. Op sommige dagen zelfs twee per dag. Ondanks het stijgende aantal besmettingen blijft dat volgens Rijna voorlopig ongewijzigd. “Er is strenge controle aan de kant van onze Publieke Gezondheid en ook vanuit de cruise-maatschappijen.”

Toerisme-seminar voor taxichauffeurs

WILLEMSTAD — Het Curaçaose toeristenbureau CTB heeft onlangs een seminar voor taxichauffeurs georganiseerd met de titel ‘I am the future of tourism’.

Taxichauffeurs zijn volgens CTB ‘een belangrijke schakel in de toeristische dienstverleningsketen’. CTB organiseerde het seminar omdat taxichauffeurs volgens het toeristenbureau ‘een belangrijke rol spelen in de beleving van het totale toeristische product van de buitenlandse bezoekers’. Deze seminar was bedoeld voor deze toeristische *frontliners* die dagelijks met de toeristen in contact komen. In het verlengde hiervan is ervoor gekozen om de eerste twee

sessies van het seminar geheel te wijden aan taxichauffeurs.

De minister van Economische Ontwikkeling (MEO), Ruisandro Cijntje, sprak tijdens het seminar de deelnemers toe. Ook CTB-topman Paul Pennicook was aanwezig om bemoedigende woorden toe te spreken en hen te motiveren gezien de belangrijke rol die zij spelen als toeristische gastheren.

In totaal 72 taxichauffeurs namen deel aan het seminar. Onder hen vertegenwoordigers van Thirty Steps Association (TSA), Sindikato Uní di Shofur di Taxi (Sinusta), Luxury Taxi Services Curaçao en Sindikato Transporte Optimalisa (STO).

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

KRALENDIJK — Sinds 2013 wordt op de laatste dag van september aandacht besteed aan monumenten. Dat is op verschillende manieren gebeurd. Onder andere met wandelingen, lezingen en publicaties. Op 2 oktober 2019 heeft het Bestuurscollege van Bonaire besloten de Monumentendag Bonaire officieel te verklaren, met als datum de laatste zondag van de maand september van elk jaar. De dag is ingesteld om het belang van monumenten voor de samenleving te benadrukken.

Monumenten vallen uiteen in drie categorieën: Historische vindplaatsen, Roerende monumenten en Onroerende monumenten. Historische vindplaatsen zijn locaties op het eiland waar restanten zijn gevonden van beschavingen van voor de komst van de Spanjaarden, zoals funderingen van indiaanse hutten, rots-tekeningen en dergelijke die het best kunnen worden geconserveerd op de locatie waar ze gevonden zijn. Ook plaatsen waar een historische of mythische betekenis kan worden toegekend, vallen hieronder.

De tweede categorie, roerende monumenten, bestaat uit roerende goederen van meer dan vijftig jaar oud, die kunnen worden beschouwd als betekenisvol voor de cultuur van Bonaire. Dat kunnen zijn oude boten die op Bonaire gebouwd zijn, meubels, gereedschappen, kleding en dergelijke. De laatste categorie, onroerende monumenten, omvat

Foto: Shutterstock

wat herkenbaarheid betreft de bekendste van het monumentenbestand van Bonaire. Onroerende monumenten zijn bouwwerken van minimaal vijftig jaar oud, die van algemeen belang zijn door hun schoonheid, cultuurhistorische waarde en wetenschappelijke waarde (definitie uit het Monumentenplan 2007).

Bonaire kent (nog) een groot aantal gebouwen die aan deze definitie voldoen. Het grootste deel daarvan bestaat uit woonhuizen of voormalige woonhuizen die vaak met beperkte middelen gebouwd zijn, maar heel belangrijk zijn voor het aanzicht van het eiland. Daarnaast kent Bonaire een aantal grote woonhuizen van

families van aanzien, die hoofdzakelijk zijn gesitueerd in de kern van Kralendijk. Deze huizen bestaan veelal uit twee verdiepingen, met een winkel met magazijn op de begane grond en een woonverblijf op de verdieping. Ook zijn er publieksgebouwen, zoals scholen, kantoorgebouwen, kerken en gouvernementmagazijnen die een monumentaal karakter hebben.

Waarde

Wat is nu de waarde van deze monumenten en waarom verdient het aandacht om ze te behouden? De voornaamste waarde is het inzicht dat deze gebouwen geven in de manier van leven en denken van degenen die ze gebouwd hebben, en waarvan wij (in

meer of mindere mate) de nazaten zijn. Ze leren ons over de harde strijd die met name in de negentiende eeuw moest worden geleverd voor het dagelijks bestaan, en hoe hun dagelijks leven eruitzag. Deze gebouwen geven ook aan welke technieken werden gebruikt voor de diverse onderdelen ervan. De vloeren waren in de vroege periode (rond de afschaffing van de slavernij) vervaardigd van hout. Later, toen het cement beschikbaar was als bouw materiaal, werden ze vaker van beton vervaardigd.

Muren werden aanvankelijk gemaakt met een vlechtwerk van takken, afgesmeerd met een mengsel van gras, koe-

mest en kalk (dat lokaal werd gebrand). Rond 1835 werd koraalsteen als basis-materiaal geïntroduceerd voor woningen (overheidsmagazijnen en forten werden al eerder van koraalsteen gemaakt), dat werd gestapeld en dun afgesmeerd met kalk. Na de introductie van beton, rond 1914, werd koraalsteen geleidelijk vervangen door betonblokken.

Daken werden in de vroege tijd gemaakt als een frame van boomstammetjes afgedekt met maisstengels. Later werden deze vervangen door verzinkte stalen golfplaten. Voor grotere gebouwen werden in die tijd al gebakken dakpannen gebruikt. Deze werden vaak aan de onderkant afgestroken met kalk om de waterdichtheid te bevorderen (panchi strika) en werd de kapconstructie uitgevoerd in geschaafd hout. Zo is er een duidelijke ontwikkeling te zien in de manier van bouwen. In de moderne tijd worden uiteraard materialen gebruikt die in de tijd dat monumenten werden gebouwd nog niet voorhanden waren.

Ten slotte heeft elk gebouw zijn verhaal, dat wil zeggen dat er families hebben gewoond die elk op hun eigen manier een bijdrage hebben geleverd aan het Bonaire van toen en nu. Dat historische aspect behoort ook tot het culturele erfgoed van waar de monumenten voor staan. Het één is niet los te zien van het ander. www.youtube.com/watch?v=cKp9epLAA1k&ab_channel=openbaar_lichaam-Bonaire

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
582-4333

Euro

In het rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vandaag op de eerste handelsdag van oktober over een breed front in het rood. De AEX-index in Amsterdam noteerde omstreeks het middaguur een min van 0,9 procent op 764,83 punten. De MidKap daalde 1,4 procent tot 1050,40 punten. De hoofdgraadmeters in Frankfurt, Parijs en Londen leverden tot 0,9 procent in.

Volgens het Europees statistiekbureau Eurostat is de inflatie in de eurozone in september gestegen naar 3,4 procent op jaarbasis, het hoogste niveau sinds 2008. Vooral de hoge energieprijzen jagen de inflatie aan. Staalconcern ArcelorMittal was de grootste daler in de AEX met een verlies van ruim 4 procent. Ook de chipfondsen ASML, ASML en Besi hadden het lastig met dalingen tot 3,2 procent. Vanwege de stijgende rentes op de financiële markten worden techfondsen minder aantrekkelijk als belegging. De euro was 1,1576 dollar waard, net als een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie verloor 0,8 procent tot 74,47 dollar. Brentolie zakte 0,5 procent tot 77,90 dollar per vat.

Tokio

Omlaag

TOKIO — De aandelenbeurzen in Azië en Australië gingen vandaag veelal hard omlaag. In navolging van de Amerikaanse markten drukten zorgen over hogere rentes en het naderende schuldenplafond voor de Verenigde Staten op de belangrijkste graadmeters. De Nikkei 225 in Tokio sloot 2,3 procent lager op 28.771,07 punten, ondanks een nieuw rapport van de Japanse centrale bank dat op groeiend ondernemersvertrouwen in de industrie wees. Maar hetzelfde Tankan-rapport liet ook zien dat de in- en verkoopprijzen bij de bedrijven fors zijn gestegen, wat de vrees voor verdere inflatie aanjaagt. Ook op andere beurzen waren rode koersenborden te zien. De All Ordinaries in Sydney verloor 2 procent en de Kospi in Seoul koerste 1,6 procent lager. De beurzen in China en Hongkong zijn gesloten wegens nationale feestdagen. Door de zogeheten Gouden Week, ter ere van de stichting van de Volksrepubliek, zullen de beurzen daar pas in de loop van volgende week weer open gaan.

Wall Street

Kleine winsten

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag overwegend met kleine winsten geopend op de eerste handelsdag van oktober. Gisteren waren nog zware koersverliezen te zien voor de Dow-Jonesindex en de breed samengestelde S&P 500. De aandacht van beleggers op Wall Street gaat onder meer uit naar verschillende macro-economische cijfers. De Dow noteerde kort na aanvang een plusje van 0,4 procent op 33.969 punten en de S&P 500 steeg 0,1 procent tot 4310 punten. De hoofdgraadmeters gingen een dag eerder nog tot 1,6 procent omlaag. De technologiebeurs Nasdaq zakte vrijdag 0,3 procent tot 14.409 punten. Volgens de Amerikaanse overheid zijn de consumentenuitgaven in de Verenigde Staten in september met 0,8 procent zijn toegenomen vergeleken met een maand eerder. Verder nam een belangrijk inflatiecijfer dat onderdeel uitmaakt van de nieuwe gegevens over de consumptie, sterker toe dan economen hadden verwacht. Later op de dag komen er nog gegevens over de bedrijvigheid in de Amerikaanse industrie en het consumentenvertrouwen in de VS.

Inflatie eurozone hoogst sinds 2008 door stijgende energieprijzen

LUXEMBURG — De inflatie in de eurozone is in september gestegen naar 3,4 procent op jaarbasis, het hoogste niveau sinds 2008. Dat maakte het Europees statistiekbureau Eurostat bekend op basis van een voorlopige raming. In augustus bedroeg de inflatie nog 3 procent. Met name de hoge energieprijzen jagen de inflatie aan, waardoor de koopkracht van consumenten wordt ondermijnd.

De gasprijzen in Europa zijn naar records gestegen. Ook de prijzen van stroom en brandstof voor auto's nemen sterk toe. Maar ook genotmiddelen en bepaalde diensten werden duurder. De kerninflatie, dus

exclusief de schommelende prijzen van energie, voedsel en genotmiddelen, steeg naar 1,9 procent van 1,6 procent in augustus. Op maandbasis stegen de consumentenprijzen in het eurogebied met 0,5 procent.

Hoogste inflatie in Estland

In de eurozone werd de hoogste inflatie gemeten in Estland met 6,4 procent op jaarbasis. Voor Nederland meldde Eurostat een inflatie van 2,9 procent.

De inflatie ligt nu fors hoger dan de doelstelling van 2 procent die de Europese Centrale Bank (ECB) hanteert. Door de sterk stijgende inflatie kan de ECB mogelijk besluiten sneller zijn steunmaatregelen tegen de

coronacrisis af te gaan bouwen.

ECB-president Christine Lagarde zei eerder deze week nog dat moet worden opgepast dat de steunmaatregelen niet te snel worden afgebouwd in reactie op de snel oplopende inflatie. Ze stelde andermaal dat de inflatiepiek tijdelijk is.

“Zodra deze pandemie-effecten voorbij zijn, verwachten we dat de inflatie zal afnemen”, aldus Lagarde.

BMW merkt hogere prijzen voor auto's en verhoogt prognoses

MÜNCHEN — De Duitse autofabrikant BMW verwacht dit jaar meer geld te verdienen dan waar het eerder op rekende. Dat komt vooral door de hogere prijzen voor auto's, zowel nieuw als tweedehands. De extra opbrengsten compenseren weer voor de problemen als gevolg van de tekorten aan onderdelen, vooral van chips, die de productie verstoren.

BMW denkt nu dit jaar een bruto winstmarge van 9,5 tot 10,5 procent te kunnen realiseren. Dat was bij een eerdere prognose nog 7 tot 9 procent.

Ook bij het rendement op eigen vermogen verwacht BMW het beter te doen dan waar het eerder vanuit ging. Daardoor zal de

Photo: Shutterstock

winst voor belastingen dit jaar aanzienlijk hoger zijn. BMW waarschuwde eerder dat leveringen in

de tweede helft van het jaar mogelijk onder druk komen te staan als gevolg van de chiptekorten. Tot

nu toe heeft BMW melding gemaakt van slechts kleine productieonderbrekingen in zijn fabrieken.

Gaslicht: Energierekening vandaag met honderden euro's omhoog

DEN HAAG — Voor veel Nederlandse huishoudens dreigt een onaangename verrassing voor de energierekening. Doordat energieleveranciers hun tarieven per 1 oktober aanpassen, zijn nieuwe jaarcontracten vanaf vandaag gemiddeld 500 euro duurder. Dat bevestigt energievergelijkingssite Gaslicht.com na berichtgeving van Nu.nl.

De problemen zullen zich volgens Gaslicht.com voordoen bij mensen van wie het contract binnenkort afloopt. Mensen met een contract met variabele tarieven merken het pas per 1 januari, als deze tarieven veranderd worden. Variabele tarieven veranderen op twee momenten in het jaar: 1 januari en 1 juli. Mensen met een contract met een vaste looptijd zullen voorlopig weinig merken.

Leveranciers bepalen elke maand hun tarieven opnieuw. De afgelopen tijd zijn de gas- en stroomprijzen fors gestegen, onder meer door economisch herstel na de coronacrisis. Een paar weken geleden was de prijs voor een kuub gas nog rond de 1 euro, legt Woldring uit. Maar inmiddels zijn zelfs tarieven van 1,38 euro voorbijgegaan, ziet hij. Gemiddeld verbruikt een Nederlands huishouden volgens Gaslicht.

com 1500 kubieke meter gas per jaar. Een prijsverschil van 30 cent is 450 euro verschil op jaarbasis, rekent Woldring.

Het demissionaire kabinet trok onlangs 375 miljoen euro uit voor verlaging van de energiebelasting om huishoudens te ontzien. “Daarmee lijkt de kous af, maar dat is slechts een druppel op de gloeiende plaat en gaat maar om een paar tientjes op jaarbasis”, zegt Woldring. Volgens de Autoriteit Consument en Markt heeft ongeveer 40 procent van de Nederlanders een contract met variabele tarieven en 60 procent een contract met vaste looptijd.

Tata Steel Nederland losgekoppeld van Britse tak

IJMUIDEN — Staalconcern Tata Steel Nederland is definitief losgekoppeld van de slecht presterende Britse tak. Het bedrijf met de hoogovens in IJmuiden gaat zelfstandig verder. Het voornemen voor de opsplitsing van Tata Steel Europe werd in juni aangekondigd en nu is dat proces afgerond.

Tata Steel Nederland en Tata Steel UK opereren voortaan als twee zelfstandige bedrijven naast elkaar. In de nieuwe structuur is er geen operationele Tata Steel Europe-organisatie meer. De directie van Tata Steel Nederland valt nu rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van het moederbedrijf in India.

“De splitsing vandaag is een historisch moment, na 22 jaar samenwerking met de Britse collega's. Onlangs maakte Tata Steel Neder-

land ook de keuze voor de waterstofroute als onderdeel van de duurzaamheidsstrategie bekend. Daarmee is de richting voor de toekomst duidelijk: groen staal in een schone leefomgeving. Over een aantal jaar staat in IJmuiden een wezenlijk ander en duurzamer staalbedrijf”, zegt het concern een verklaring.

Uitdagingen
Vakbond FNV laat weten ‘verheugd’ te zijn dat Tata Steel Nederland een zelfstandiger positie krijgt bin-

nen Tata Steel. “Daarmee krijgen de directie en de werknemers in IJmuiden de toekomst voor Tata Steel Nederland weer grotendeels zelf in de hand”, zegt FNV-bestuurder Cihan Lacin in een reactie.

“Nu ook de meer zelfstandige positie van Tata Steel Nederland een feit is, zijn alle eisen, zoals FNV Metaal die gesteld had tijdens de 24 dagen durende staking van afgelopen jaar, gerealiseerd. Wij realiseren ons dat er nog veel uitdagingen voor het bedrijf en zijn werknemers liggen, maar de kans dat deze succesvol kunnen worden overwonnen is met deze opsplitsing en de verduurzamingsplannen fors toegenomen”, aldus Lacin.

Baggeraar Van Oord bestelt groot schip voor bouw windturbines

ROTTERDAM — Baggeraar Van Oord heeft een groot schip besteld dat gebruikt zal worden bij de bouw van windturbineparken in de zee. Het nieuwe installatieschip is bijna net zo hoog als de Eiffeltoren in Parijs en wordt gebouwd door Yantai CIMC Raffles Shipyard in China. Het moet in 2024 in gebruik worden genomen.

De wereldwijde vraag naar offshore windparken neemt toe, ook vanwege de bijdrage van windenergie voor het behalen van de klimaatdoelen. Van Oord wil met het schip zijn positie versterken op het gebied van offshore windprojecten. De Nederlandse baggeraar is al sinds 2002 betrokken bij de installatie van windparken op zee. De windturbines op zee worden steeds groter en krachtiger. In 2002 ging het nog om windturbines met een vermogen van 2 megawatt. Nu hebben ze een vermogen van 14 megawatt. De rotorbladen van de turbines zijn ruim honderd meter lang. Doordat de windmolens groter worden, is het ook logisch dat installatieschepen moeten meegroeien. Het nieuwe schip kan windmolens tot wel 20 megawatt installeren.

Schaalvergroting

Het installatieschip gaat varen op methanol, waardoor het een zeer lage CO2-uitstoot heeft. Van Oord-topman Pieter van Oord ziet de investering als ‘een voorbereiding op de schaalvergroting in de offshore windindustrie’, die de mogelijkheid biedt ‘om onze leidende positie te behouden’. Financiële details over het schip gaf Van Oord niet. De aanschaf is onderdeel van de 1 miljard euro aan investeringen in de vloot die vorig jaar december werden aangekondigd.

Legaal online gokken nu mogelijk in Nederland

AMSTERDAM — Vanaf vandaag is het mogelijk om legaal online te gokken in Nederland. De Nederlandse Kansspelautoriteit heeft vergunningen verstrekt aan tien aanbieders van digitale gokspellen, waaronder Holland Casino en Nederlandse Loterij, bekend van bijvoorbeeld de Staatsloterij en Lotto. Ze zijn daarbij gebonden aan strenge regels om gokverslaving tegen te gaan.

De aanbieders moeten voldoen aan strenge voorwaarden rond toezicht en regelgeving om het risico op gokverslaving zoveel mogelijk te beperken. Ook witwassen moet worden voorkomen. De aanbieders moeten ook kansspelbelasting betalen.

Daarnaast is er een minnumleeftijd van achttien jaar en mag reclame voor kansspelen op internet niet misleidend zijn of leiden tot excessief gokgedrag. Naar schatting zijn er in Nederland ongeveer 1,5 miljoen mensen actief met gokken online. Die markt heeft een geschatte waarde van circa 800 miljoen euro. Het gaat bijvoorbeeld om poker, roulette, blackjack, speelautomaten en sportweddenschappen. Overigens heeft de Consumentenbond de samenwerking met Stichting Reclame Code voor onbepaalde tijd opgeschort. Aanleiding is onvrede bij de bond over afspraken over gokreclames. Volgens de Consumentenbond bieden die te weinig bescherming aan kwetsbare groepen en tegen gokverslaving.

Benzineprijs stijgt tot boven de 2 euro per liter

EINDHOVEN — In Nederland moet voor een liter benzine sinds vandaag meer dan 2 euro worden betaald. Dat is althans de gemiddelde landelijke adviesprijs die consumentencollectief United Consumers dagelijks bijhoudt. Het is voor het eerst dat de prijzen boven de 2 euro stijgen.

De gemiddelde adviesprijs is 2,001 euro. Het laagterecord sinds United Consumers de prijzen bijhoudt, was op 13 december 2001 toen een liter benzine 1,049 euro kostte. Naast de benzineprijs staan daardoor ook de prijzen voor lpg en diesel op recordhoogtes. Voor lpg moet 1,026 euro worden betaald. Een liter diesel kost 1,659 euro. De hogere prijzen zijn het gevolg van de oplopende olieprijs. Voor een vat Brentolie

moest eerder deze week voor het eerst sinds 2018 meer dan 80 dollar worden betaald. In een jaar tijd zijn de olieprijsen met zo'n 50 procent gestegen.

Oplopende prijzen energie

De olieprijsen en de consumptie zijn dit jaar snel gestegen doordat de economie herstelt. Steeds meer mensen zijn ingeënt tegen het virus en coronabeperkingen, onder meer op reizen, zijn afgebouwd. Maar de capaciteit van de olieproducenten is achtergebleven. Zij kunnen nu niet goed aan de stijgende vraag voldoen.

Wat ook meespeelt zijn de oplopende prijzen voor energie. Gas en kolen zijn sterk in prijs gestegen en daarmee wordt olie als goed alternatief gezien.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	1-Oct			previous	1-Oct		
DOW JONES	34.095.63	-0.86%	AEX	775.84	766.69	-1.18%	
S&P 500 INDEX	4.329.73	-0.68%	ARCELMITTAL	25.85	25.20	-2.50%	
NASDAQ	14.468.90	-0.30%	AEGON NV	4.43	4.38	-1.06%	
AMAZON.COM INC	3.276.11	-0.76%	KONINKLUKE AHOL	23.07	28.63	-1.53%	
APPLE INC	140.35	-1.74%	AKZO NOBEL	94.16	92.92	-1.32%	
BAIDU INC-SP ADR	151.33	-0.39%	ASML HOLDING NV	647.70	632.50	-2.35%	
BERKSHIRE HATH-B	274.44	-1.03%	DSM (KONIN)	172.35	173.25	0.52%	
BOEING COITHE	222.51	-1.27%	HAL TRUST	157.60	155.20	2.37%	
CITIGROUP INC	70.83	-0.98%	HEINEKEN NV	89.82	90.22	0.45%	
COCA-COLA CO	52.84	-0.23%	ING GROEP NV	12.66	12.50	-1.23%	
COSTCO WHOLESALE	446.33	-1.21%	KPN (KONIN) NV	2.73	2.69	-1.65%	
WALT DISNEY CO	175.30	1.52%	KONINKLUKE PHIL	39.03	37.74	-3.31%	
3D SYSTEMS CORP	27.41	-1.30%	RANDSTAD NV	58.12	57.86	-0.45%	
EBAY INC	69.80	-0.24%	ROYAL DUTCH SHA	19.26	19.43	0.87%	
FACEBOOK INC-A	343.35	1.10%	TOMTOM NV	6.91	6.85	-0.87%	
GENERAL ELECTRIC	104.48	-1.69%	TOTALENERGIES SE	41.04	41.28	0.58%	
ALPHABET INC-A	2.714.33	1.01%	UNILEVER PLC	47.03	46.49	-1.15%	
HP INC	27.83	1.90%	W.P. STEWART HOL	824.23	824.31	0.01%	
HOME DEPOT INC	328.77	-2.42%	SCOTIA FUNDS	PREV.	30-Sep		
INTEL CORP	53.45	-0.08%	MONEY MARKET	13.5982	13.5994	0.01%	
JOHNSON&JOHNSON	160.55	-2.12%	US DOLLAR BOND	3.0096	2.9815	-0.93%	
MICROSOFT CORP	284.23	0.08%	GLOBAL EQUITY	3.4168	3.6378	6.47%	
PROCTER & GAMBLE	140.86	-0.82%	US EQUITY	194.147	21.3243	9.84%	
ROYAL DUTCH-ADR	44.99	0.94%	CANADIAN EQUITY	2.9803	3.4147	14.55%	
STARBUCKS CORP	111.97	-0.18%	FUNDS	PREV.	30-Sep		
TWITTER INC	61.60	2.55%	BSF DEFENSIVE	125.88	126.01	0.10%	
WALMART INC	137.04	-2.42%	BSF CONSERVATIVE	119.82	119.83	0.01%	
EXCHANGE TRADED FUND	1-Oct		BSF MODERATE	152.90	152.80	-0.07%	
ALERIAN MLP - AMLP	33.63	0.09%	BSF AGGRESSIVE	183.02	182.77	-0.14%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.90	-0.42%	BGF MULTI ASSET INC	10.23	10.19	-0.39%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.30	-0.33%	BGF GBL ALLOCATION	76.39	76.10	-0.38%	
ISH SELECT DIV - DIVY	115.74	-0.81%	BGF USD CORE BOND	17.95	17.92	-0.17%	
ISH MSCI EMKT - EEM	50.19	0.42%	BGF FIX INC GBL OP	15.76	15.72	-0.25%	
ISH MSCI PAC - EPP	48.78	0.37%	BGF USD HI YIELD BND	39.18	39.04	-0.36%	
ISH RUSSELL - IWV	256.17	-0.62%	CURRENCIES	PREV.	1-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	74.17	-0.46%	YENUSD	111.9600	111.4700	-0.44%	
ISH EUROPE - IEV	52.22	-0.32%	EURUSD	1.1598	1.1584	-0.12%	
INVESCO QQQ TRUS	358.04	-0.35%	CANUSD	1.2757	1.2660	-0.76%	
INVESCO DB COMMO	20.29	1.20%	GBPUSD	1.3427	1.3487	0.45%	
SPDR S&P INT DIV-DIVX	38.06	0.11%	COMMODITIES	PREV.	1-Oct		
SPDR S&P MID 400	485.13	-0.66%	OIL WTI	74.83	75.18	0.47%	
SPDR S&P 600 SMA	95.76	-0.51%	GOLD	1726.37	1762.06	2.07%	
VANGUARD REIT - VNQ	102.97	-0.50%	SILVER	21.5358	22.56	4.76%	
WISDOMTR JAP H EQ-DXJ	62.29	-3.28%	WHEAT	710.2500	750.50	5.67%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

AMIGOE ONLINE LEZEN?

The screenshot shows the Amigoe website on a computer screen. The website has a blue header with the 'AMIGOE' logo and a 'Lees de krant' button. Below the header, there is a section titled 'Amigoe Online' with the text 'Abonneer nu op de Amigoe Online en lees de krant elke dag online op alle devices. Amigoe Online is gratis voor abonnees van de papieren krant.' and a blue 'Abonneer nu' button. A red arrow points to the 'Ga naar www.amigoe.com' text. A hand cursor icon is pointing at the 'Abonneer nu' button. The website is displayed on a computer monitor, a tablet, and a smartphone.

Amigoe Online | Amigoe Nieuws X +

← → ↻ 🏠 🔒 amigoe.com/abonneren/amigoeonline ☆ ⓘ

Menu

AMIGOE

📖 Lees de krant

Home / Abonneren / Amigoeonline

Amigoe Online

Abonneer nu

STAP 3

Click opnieuw op 'Abonneer nu'

Naf! 30,50 per maand

Naf! 91,50 per kwartaal

Naf! 175,50 per half jaar - 1 week gratis (bij vooruitbetaling)

Naf! 335,50 per jaar - 1 maand gratis (bij vooruitbetaling)

Met een abonnement op Amigoe Online kunt u in onze online omgeving Amigoe Curaçao/Bonaire, Amigoe Aruba, de Nîpa en alle speciale bijlages lezen.

Let op: Iedere abonnee kan dagelijks 5 maal inloggen.

* Te lezen op pc, laptop, tablet en smartphone

STAP 4

Amigoe Online | Amigoe

+

amigoe.com/abonneren/signup/amigoeonline

☆

Menu

AMIGOE

Lees de krant

Gekozen product: Amigoe Online

Verkeerd product? Andere selectie maken

Vul a.u.b. onderstaand formulier in. Na verificatie van deze aanmelding duurt het maximaal 3 werkdagen voordat uw account word geactiveerd.

Velden met * zijn verplicht in te vullen

Persoonsgegevens

Bent u al abonnee van de Amigoe? *

☐ Dit is een verplicht veld. Ja ☐ Nee

Voor naam *

Dit is een verplicht veld.

!

Bestaande abonnee: JA afhaken

Nieuw abonnee: NEE afhaken

A screenshot of a web browser displaying the account creation page of the Curaçao government. The page is in Dutch. At the top, there's a message "Dit is een verplicht veld." (This is a required field). Below that, a red arrow points to the "Account aanmaken" button. A blue circle with the text "STAP 5" is in the top right corner. The page also shows a checkbox for "Ja, ik ga akkoord met de algemene voorwaarden, Aruba - Curaçao" (Yes, I agree with the general terms, Aruba - Curaçao) and a reCAPTCHA "I'm not a robot" widget.

01 oktober 2021

 Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

 Centro Medico San Nicolaas
Dr. v/d Linden 527-4580

Dienstdoende huisartsen

1 oktober tot 7 oktober 2021

Oranjestad

Botica del Pueblo
582-1253

San Nicolaas

Botica Seroe Preto
640-8443 ext.401

Dienstdoende apotheken

Het weer

ZATERDAG

02 OKTOBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost
tussen 22 en 35 km/u.

Max Temp. 32°	Voelt Als 38°	Wind 22 km/u	Bewolking 40%
Zonsopgang 06:29	Zonsondergang 18:30		UV index 10 v/d 10

ZATERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 19 en 33 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
28°	31°	19 km/u	55%
Maansopgang		Maansondergang	
02:56		15:58	

Oplossing sudoku 1 oktober

4	5	2	8	6	1	7	9	3
9	3	1	4	7	5	2	8	6
6	7	8	3	9	2	1	4	5
1	2	5	6	3	9	8	7	4
8	6	3	1	4	7	5	2	9
7	9	4	5	2	8	6	3	1
2	1	6	9	8	4	3	5	7
5	4	7	2	1	3	9	6	8
3	8	9	7	5	6	4	1	2

BVN

15:00	Met het Mes op Tafel	05:45	EenVandaag
15:25	Sesamstraat	06:15	Khalid & Sophie
15:45	Willem Wever flits	07:00	NOS Journaal
15:50	Het Klokhuis	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
16:05	NOS Jeugdjournaal	07:30	3 op Reis
16:25	Tijd voor MAX	08:00	Flikken Rotterdam
17:05	NOS Journaal	08:55	Nieuwsuur
17:20	BinnensteBuiten	09:35	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:45	EenVandaag	09:40	NOS Studio Sport Eredivisie
18:15	Khalid & Sophie	10:05	Op1
19:00	NOS Journaal	11:00	Sterren muziekfeest op het plein
19:25	Weerbericht Europa/Afrika		
19:30	3 op Reis	12:00	NOS Journaal
20:00	Flikken Rotterdam	12:05	Brommer op zee
20:55	Nieuwsuur	13:00	Opassen!!!
21:35	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:25	Family Door
21:40	NOS Studio Sport Eredivisie	13:55	Oases in de Lage Landen
22:05	Op1	14:40	Het beste van 70 jaar KinderTV
23:00	NOS Journaal	15:40	Sesamstraat 10 voor...
23:15	Goedemorgen Nederland	15:50	Het Klokhuis
23:35	Nederland in Beweging	16:05	NOS Jeugdjournaal
23:50	Bak mee met MAX	16:30	70 jaar TV: wat ging er door je heen?
zaterdag 2 oktober		17:00	NOS Journaal
00:05	NOS Journaal	17:15	BinnensteBuiten
00:20	Het beste van...de jaren 80	17:45	EenVandaag
01:00	NOS Journaal	18:10	70 jaar Consumentenv: Met
01:15	Typisch Harderwijk		Het Mes Op Tafel
01:40	Noord-Zuid-Oost-West	19:00	NOS Journaal
02:00	NOS Journaal	19:24	Weerbericht Europa/Afrika
02:20	Vroege Vogels	19:30	70 jaar Consumentenv: Van
03:00	Met het Mes op Tafel		Exota tot woekerpolis
03:25	Sesamstraat	19:55	Spaanders
03:45	Willem Wever flits	20:45	Matthijs gaat door
03:50	Het Klokhuis	21:35	Nieuwsuur
04:05	NOS Jeugdjournaal	22:05	Weerbericht Amerika/Caribiën
04:25	Tijd voor MAX	22:10	NOS Studio Sport Eredivisie
05:05	NOS Journaal	23:00	Sterren muziekfeest op het plein
05:20	BinnensteBuiten		

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:
Zulaika Kelly
incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:
abonnementaruba@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Bobby Spier
Carina Wever
Jan Jager
arubaredactie@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 2:00 pm

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Blok, Kamp en Knapen willen niet terug in nieuw kabinet

DEN HAAG — De ministers Stef Blok (Economische Zaken - VVD), Henk Kamp (Defensie - VVD) en Ben Knapen (Buitenlandse Zaken - CDA) willen niet terugkeren in een nieuw kabinet. “Het is echt even, omdat de nood aan de man was”, zei Knapen (70) vandaag voor het begin van de ministerraad.

Hij volgde Sigrid Kaag vorige maand op. Zij stapte op nadat de Tweede Kamer het evacuatiebeleid in Afghanistan had afgekeurd. Knapen was eerder staatssecretaris van Buitenlandse Zaken. Gisteren werd bekend dat VVD, D66, CDA en ChristenUnie gaan onderhandelen over een doorstart van het huidige demissionaire kabinet.

Ook minister van Defensie Henk Kamp (69) is niet beschikbaar. Hij volgde in september CDA-minister Ank Bijleveld op nadat de VVD een beroep op hem had gedaan. Ook Bijleveld had van de Kamer een motie van afkeuring aan de broek gekregen wegens Afghanistan. Kamp is sinds 2002 op verschillende departementen en in verschillende kabinetten minister geweest.

Eer

“Ik wil niet terugkeren in een nieuw kabinet. Ik heb negen jaar minister mogen zijn en het is een bijzondere eer, maar het is ook mooi als het eens tijd voor wat anders is”, zegt Blok (56). Hij wilde eigenlijk al in 2017 stoppen na het tweede kabinet-

Stef Blok

Rutte, maar werd in het voorjaar 2018 gevraagd om terug te keren als minister van Buitenlandse Zaken. Hij moest Halbe Zijlstra opvolgen omdat die had gelogen over een ontmoeting met de Russische president Vladimir Poetin. Staatssecretaris Dilan Yesilgöz (Economische Zaken - VVD), minister Sander Dekker (Rechtsbescherming - VVD) en ministers Carola Schouten (Landbouw - ChristenUnie), Ingrid van Engelsh-

oven (Onderwijs - D66) en Arie Slob (Onderwijs- ChristenUnie) willen nog niet vooruitlopen op een eventuele post in een nieuw kabinet. Wel benadrukken veel bewindspersonen dat er echt een ‘nieuw kabinet, met nieuwe mensen’ komt. Van een doorstart is geen sprake, menen zij. “Ik zeg nooit nee, maar realiseert u zich wel dat ik over twee maanden 75 word”, zegt Ankie Broekers-Knol, de VVD-staatssecretaris van Justitie lachend.

Constructieve midden ziet onderhandelen met coalitie niet zitten

DEN HAAG — De meeste partijen die informateur Johan Remkes noemde om nog invloed te mogen uitoefenen op de formatieonderhandelingen, staan daar niet voor open. PvdA en GroenLinks, die lange tijd hoopten mee te kunnen onderhandelen voor een nieuw kabinet, wijzen dat resoluut af. PvdA-leider Lianne Ploumen ziet ‘geen enkele rol’ weggelegd voor haar partij om de voortzetting van de vorige coalitie te laten slagen. “Wij gaan de oppositie in”, liet ze op Twitter weten.

Ook Volt is terughoudend. “Wij zijn niet een van de onderhandelende partijen en beoordelen voorstellen zodra ze er zijn op hun merites in de Kamer. Wij hebben een constructieve houding als de plannen maar goed genoeg zijn.” SGP is altijd bereid om mee te denken, maar de kleine christelijke partij vindt het ‘niet in de rede liggen’ dat ze bewindslieden zou leveren.

Eenpitter Liane den Haan zou wel graag meepraten. “Ik wil dat er op ouderensbeleid een hele hoop gebeurt”, zo zegt ze. Of ze zelf een positie in het kabinet ambieert vindt ze daarbij niet direct van belang. ‘De poppetjes’ zijn wat haar betreft pas relevant in de laatste fase van het formatieproces en ze vindt dat ze met haar ene zetel ‘als allerlaatste’

aan de beurt zou komen voor een post.

Geen verandering

De vijf partijen van ‘het constructieve midden’ zaten woensdag nog aan tafel met Remkes en de vier partijen die nu gaan onderhandelen over een nieuw kabinet. De informateur had hen uitgenodigd, omdat ze de motie steunden waarin de Kamer hem oproep te kijken naar een minderheidskabinet.

Volgens PvdA'er Ploumen trekt Remkes conclusies ‘die wij niet delen en die ook niet zo besproken zijn’. Remkes zei dat er een ‘open uitnodiging’ lag voor de vijf partijen om op verschillende manieren een nieuw kabinet bestaande uit VVD, CDA, D66 en CU te steunen. Dat kan bijvoorbeeld met afspraken over de bestuurs-

cultuur, de begrotingen of andere onderdelen van het regeerprogramma. Ze krijgen zelfs de gelegenheid om later bewindslieden te leveren, zonder zelf in een coalitie te gaan. Maar daartoe is de PvdA niet bereid, schrijft Ploumen. Haar partij gaat op geen enkele manier steun verlenen aan dit beoogde kabinet, dat een voortzetting is van de huidige regeringscoalitie. “Niet in onderhandelingen, niet in het leveren van de bewindspersonen.”

GroenLinks-leider Jesse Klaver peinst er ook niet over om ‘gedoogsteun of bewindspersonen te leveren aan een rechts kabinet’. Hij vindt het ‘een klap in het gezicht van de kiezers dat dit na zeven maanden de conclusie is, terwijl het kabinet is gevallen vanwege de toeslagenaffaire’. “Nu gaan ze weer gewoon verder in zelfde samenstelling. Ik vind dat echt niet kunnen. Er is verandering beloofd, maar het gebeurt niet.” Klaver wijst erop dat plannen ook een meerderheid moeten krijgen in de Eerste Kamer. De beoogde coalitie van VVD, D66, CDA en CU heeft dat met 32 van de 75 zetels niet.

De Jonge is goed te spreken over 1e week met coronapas

DEN HAAG — “Onder de streep is het hartstikke goed gegaan”, is de conclusie van demissionair minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid) over de invoering van het coronatoegangsbewijs. Dat werd zaterdag een week geleden ingevoerd in horeca en evenementen. De stap was volgens het kabinet nodig om de 1,5 meter los te laten.

Volgens De Jonge vindt het gros van de mensen de pas geen probleem en ‘ook voor ondernemers blijkt het prima te wer-

ken’, aldus de coronaminister. Het is voor het bedrijfsleven ‘even wennen’ en ‘misschien niet hun lievelingsmaatregel’, maar het werkt

volgens hem wel. Volgens het kabinet gaat het om een tijdelijke maatregel. Bij een volgende stap zou het coronatoegangsbewijs volgens De Jonge bijvoorbeeld ‘op minder plekken kunnen gelden’ of alleen op plekken waar ‘heel grote groepen’ bij elkaar komen. “Dat is best denkbaar, maar nu nog niet.”

De Groenen en FDP: Coalitiegesprekken goed begonnen

BERLIJN — Klimaatpartij De Groenen en de liberale FDP melden dat de gesprekken over een eventuele coalitie goed zijn begonnen. De Duitse partijen praten eerst met elkaar voordat ze besluiten of ze met de sociaaldemocraten (SPD) van Olaf Scholz of het conservatieve blok CDU/CSU van Armin Laschet willen regeren.

Robert Habeck, een van de leiders van De Groenen, spreekt vandaag na een nieuwe gespreksronde van ‘een zeer goede start op weg naar de vorming van een nieuwe regering’. Medeleider Annalena Baerbock meent dat er ‘een kleine, eerste stap’ is gezet, terwijl FDP-voorzitter Christian Lindner zegt dat de gesprekken ‘in een goede sfeer zijn begonnen, maar nog niet zijn afgerond’. De liberaal wijst erop dat er nog wordt gepraat over het overbruggen van de verschillen tussen de partijen. De Groenen en de FDP zijn

niet de grootste partijen van Duitsland, maar spelen wel een belangrijke rol bij de vorming van een nieuwe regering. De SPD en de CDU/CSU zitten nu samen in een coalitie en hebben bij de verkiezingen van zondag genoeg stemmen gekregen om samen te blijven regeren, maar beide partijen willen liever verder met De Groenen en de FDP.

Dynamiek

De Groenen en de FDP gaan de komende dagen los van elkaar nog in gesprek met de twee grotere partijen. “Dan

zullen we zien wat voor soort dynamiek zich ontwikkelt in de komende dagen, of misschien weken”, aldus Habeck. Het is geen geheim dat zijn klimaatpartij een samenwerking wil aangaan met de FDP en de SPD, terwijl de FDP liever de CDU/CSU op de plek ziet van de SPD.

De SPD van Scholz werd zondag met 25,7 procent van de stemmen de grootste partij van Duitsland, ten koste van de CDU/CSU. 24,1 procent van de kiezers had gestemd op de christendemocraten van Laschet en vertrekkend bondskanselier Angela Merkel. De Groenen werden met 14,8 procent de derde partij van Duitsland, gevolgd door de FDP (11,5 procent).

Bloedprop toegevoegd als bijwerking in bijsluiter Janssen

AMSTERDAM — Een nieuwe bijwerking van het coronavaccin van Janssen wordt toegevoegd aan de bijsluiter. Het gaat om veneuze trombose, een bloedprop in een ader, bijvoorbeeld in een been, arm of de longen. Het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) heeft besloten dat de aandoening als zeldzame bijwerking in de bijsluiter moet, nadat uit onderzoek een mogelijke relatie met het vaccin van Janssen was gebleken.

Het Nederlandse bijwerkingencentrum Lareb ontving tot dusver 43 meldingen van veneuze trombose na een prik met Janssen. Ook ontving Lareb 460 meldingen na een prik met het vaccin van Pfizer/BioNTech, 279 na een prik met AstraZeneca en 67 na een prik met Moderna. Pfizer en AstraZeneca zijn de vaakst toegediende vaccins in Nederland. Er overleden in totaal 22 mensen in Nederland die na vaccinatie veneuze trombose kregen. Daarvan hadden elf een

prik gehad met Pfizer, acht met AstraZeneca, één met Moderna en bij twee mensen is niet duidelijk welk vaccin ze hadden gehad. Lareb roept op tot meer onderzoek naar de meldingen. De bijwerking staat los van de combinatie van trombose met een verlaagd aantal bloedplaatjes, die al in de bijsluiter van het Janssen-vaccin staat. Het bijwerkingencentrum benadrukt dat als veneuze trombose optreedt na vaccinatie, dit niet wil zeggen dat het vaccin ook de oorzaak is. Het ontstaan

van bloedpropfen in de aderen komt, los van vaccinatie, bij zo’n 1 tot 2 op de 1000 mensen per jaar voor. In de bijsluiters van Janssen en AstraZeneca wordt ook nog een andere nieuwe bijwerking opgenomen. Het gaat om immuun trombocytopenie, een aandoening waarbij het lichaam bloedplaatjes afbreekt. Bloedplaatjes zijn nodig om bloedstolling goed te laten werken, bijvoorbeeld als je een wond hebt. In Nederland is deze aandoening veel minder vaak gemeld na vaccinatie dan veneuze trombose. Er is twaalf keer melding gedaan van immuun trombocytopenie na vaccinatie met AstraZeneca, acht keer na een prik met Pfizer, vijf keer na een prik met Moderna en één keer na een prik met Moderna en één keer na een prik met Janssen, meldt Lareb desgevraagd.

Paspoort vereist voor reizen naar Verenigd Koninkrijk

Foto: Shutterstock

Grenscontrole op de luchthaven van Heathrow.

LONDEN — Nederlanders die het Verenigd Koninkrijk willen bezoeken, moeten vanaf vandaag een geldig paspoort kunnen overleggen aan de grens. Een identiteitsbewijs is door de brexit niet langer voldoende om Groot-Brittannië in te komen. Dat geldt voor vrijwel alle reizigers uit de Europese Unie.

Het Verenigd Koninkrijk stapte begin 2020 uit de EU en daarmee kwam het vrije

verkeer van meer dan 500 miljoen mensen tussen het land en de 27 EU-staten tot

een einde. De nieuwe paspoortplicht geldt zowel voor Engeland als Wales, Schotland en Noord-Ierland.

EU-burgers die voor 31 december 2020 in het Verenigd Koninkrijk woonden, mogen nog wel hun ID-kaart gebruiken om de grens over te

steken. Daarbij hebben zij dan wel een document nodig dat aantoonde dat ze lang genoeg woonachtig zijn in het land. Grenswerkers met een vergunning van de Britse overheid kunnen tot eind 2025 een identiteitsbewijs gebruiken.

Noord-Korea vuurt luchtafweerraket af

PYONGYANG — Noord-Korea heeft een ‘nieuw ontwikkelde’ luchtafweerraket afgevuurd, meldde het door de staat gerunde Noord-Koreaanse persbureau KCNA vandaag. ‘De opmerkelijke gevechtsprestaties’ van de raket zouden volgens het bureau te danken zijn aan de introductie van ‘nieuwe sleuteltechnologieën’.

De test volgde op een reeks wapenlanceringen door Nood-Korea in de afgelopen maand. Zo vuurde het land dinsdag nog een nieuw type hypersonische raket af. Hypersonische raketten zijn zo snel dat ze moeilijk door bestaande raketafweersyste-

men kunnen worden onderschept. Ditmaal betreft het dus de lancering van een luchtafweerraket. Zowel luchtafweer- als hypersonische raketten vallen niet onder de VN-resoluties die Noord-Korea’s wapenarsenaal beper-

ken. Zo mag het land geen kernwapens ontwikkelen of ballistische raketten afvuren. Luchtafweerraketten zijn veel kleiner dan de ballistische raketten en moeilijker te detecteren van veraf. De laatste tests met luchtafweer- en hypersonische raketten hebben desalniettemin geleid tot internationale veroordeling. Zo zei de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Antony Blinken dat de recente testen ‘grotere vooruitzichten

op instabiliteit en onveiligheid’ creëerden. De Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk hadden voor vandaag een bijeenkomst van de VN-Veiligheidsraad over Noord-Korea bijengeroepen. Die bijeenkomst was oorspronkelijk gisteren gepland, maar werd uitgesteld door Rusland en China, die om meer tijd vroegen om de situatie te bestuderen, zei een diplomatieke bron tegen het Franse persbureau AFP.

Banksy’s ‘Girl With Balloon’ wordt in oktober geveild

LONDEN — Een van de beroemdste kunstwerken van de Britse artiest Banksy wordt later deze maand geveild bij veilinghuis Christie’s. ‘Girl With Balloon’ op twee canvasdoeken moet minstens 4,1 miljoen euro opbrengen.

Banksy heeft het meisje met haar hartvormige ballon op veel plekken gemaakt. De eerste was in de Londense

wijk Shoreditch in 2002. De bekendste is misschien wel de versie op de Israëliëse grensmuur bij de Westelij-

ke Jordaanoever. De versie die onder de hamer gaat is een tweeluik, waardoor het meisje echt gescheiden is van haar ballon die ze wil pakken. Banksy heeft ook versies gemaakt waar het meisje en de ballon op hetzelfde doek staan. Hij heeft er 25 van gemaakt.

“Het is een afbeelding die gaat over hoop. Iets dat we na de laatste achttien maanden goed kunnen gebruiken”, aldus Katharina Arnold van Christie’s. De doeken zijn sinds 2013 in handen van een verzamelaar, die ze nu weer wil verkopen.

Eminem serveert zelf pasta

Rapper Eminem verraste gasten gisteren door pasta te serveren bij de feestelijke opening van zijn Mom's Spaghetti-restaurant in het centrum van Detroit. 'Slim Shady' zelf werd daar niet verwacht, maar reed in een auto en verscheen al snel in het portiervenster. De naam van het restaurant van de rapper verwijst naar een regel uit zijn hit 'Lose Yourself' uit het jaar 2002. "Zijn handpalmen zijn be-zweet, knieën zwak, armen zwaar," rapt Eminem in het nummer. "Er zit al braaksel op

zijn trui, mama's spaghetti." Eminem werd snel herkend door fans die op sociale media foto's plaatsten van Em's spaghetti, gehaktballen en ander Italiaans eten op zijn menukaart. "Mom's Spaghetti - het is allemaal klaar", verkondigde het restaurant in een promo vóór de officiële opening. De winnaar van een Oscar en Grammy experimenteerde in 2017 al met het eetcafé als pop-uprestaurant. Zijn nieuwe eetgelegenheid is gelegen aan Woodward Avenue en heeft een beperkt aantal zitplaatsen.

Disney schikt rechtszaak met actrice Scarlett Johansson

De Amerikaanse actrice Scarlett Johansson en de grote filmproducent Disney zijn tot een overeenkomst gekomen nadat de actrice het bedrijf had aangeklaagd wegens contractbreuk. Beide partijen hebben dat naar buiten gebracht. Details van de schikking zijn niet bekendgemaakt. Johansson had in haar contract voor de superheldenfilm 'Black Widow' bedongen dat de film eerst in de bioscoop te zien zou zijn voordat deze via de streamingservice te zien was, omdat ze mee zou delen in de winst. Toen Disney de film uit de Marvel-reeks vrijwel direct ging streamen maakte Johansson bezwaar. "Ik ben blij dat

Disney en ik ons geschil hebben weten op te lossen. Ik ben ontzettend trots op het werk dat we gedurende de afgelopen jaren hebben gedaan en heb genoten van mijn creatieve samenwerking met het team. Ik kijk ernaar uit om onze samenwerking de komende jaren voort te zetten", aldus Johansson. Ook Disney is blij dat de lucht geklaard is. "Ik ben heel tevreden dat we tot een overeenkomst zijn gekomen met Scarlett Johansson wat betreft 'Black Widow'. Wij waarderen haar bijdragen aan de Marvel Cinematic Universe en zien er naar uit om samen te werken aan nieuwe projecten, waaronder Disneys "Tower of Terror".

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: [o.v.v. "mensen"](#).

Per ongeluk deelnemer

Een Zuid-Koreaanse man wordt plat gebeld, nadat zijn nummer per ongeluk in

de nieuwe Netflix-hitshow 'Squid Game' werd vermeld. De man die niet bij naam

genoemd wil worden, kreeg zelfs geld aangeboden voor zijn telefoonnummer.

Het is presidentskandidaat Huh Kyung-young die de man 85.000 dollar zou hebben aangeboden voor het telefoonnummer, dat ongeveer 4000 keer per dag wordt gebeld, meldde *South China Morning Post*. De ergernis van de Zuid-Koreaan zou hem dus een stapel geld kunnen opleveren. Het is niet duidelijk of hij de deal heeft aangenomen.

De man deelt de cijfers met een nummer dat is uitgedeeld aan deelnemers aan survivalgames in de show 'Squid Game'. Deze serie zet mensen tegen elkaar op in een strijd op leven en dood en is een internationale hit.

Sinds het debuut op 17 september zijn er zo'n 14 miljard video's met de hashtag #SquidGame op TikTok geplaatst.

Beschuldiger prins Andrew wil oude deal met Epstein vrijgeven

De vrouw die de Britse prins Andrew beschuldigt van seksueel misbruik is bereid een schikking te laten zien die ze jaren geleden sloot met multimiljonair Jeffrey Epstein. De advocaat van de prins verklaarde onlangs tegenover een rechter in Manhattan dat die deal uit 2009 het waarschijnlijk onmogelijk maakt om zijn cliënt aan te klagen.

Virginia Giuffre sleepte de zoon van de Britse koningin Elizabeth afgelopen augustus voor de rechter. Ze zegt dat Epstein haar als minderjarige tiener seks liet hebben met de prins, die dat ontkent. Het misbruik zou hebben plaatsgevonden in het huis van Epstein in New York, op zijn privé-eiland en in de Londense woning van zijn vrouweling Ghislaine Maxwell. Ook Epstein zelf zou zich aan Giuffre hebben vergrepen.

Giuffre had jaren voordat ze Andrew aanklaagde ook Epstein al voor de rechter gedaagd. Dat leidde in 2009 tot een vertrouwelijke schikking die de raadsman van Andrew graag wil inzien. Hij

denkt dat Giuffre destijds afstand heeft gedaan van haar recht om de prins aan te klagen. Haar advocaat David Boies spreekt dat tegen en heeft geen bezwaar tegen het vrijgeven van de documenten.

Boies schrijft in een brief aan de rechtbank dat hij toestemming heeft gekregen van de beheerders van de nalatenschap van de overleden Epstein om de schikking vrij te geven. De rechter moet dat nog wel goedkeuren. Boies zei vorige week dat de schikking in zijn ogen op geen enkele manier betrekking heeft op de rechtszaak tegen Andrew, maar dat de advocaten van de prins het recht hebben om daar zelf een oordeel over te vellen.

Epstein kan zelf geen openheid meer geven over het misbruik. Hij werd in 2019 dood aangetroffen in zijn cel nadat hij was opgepakt op verdenking van het grootschalig misbruik van minderjarige vrouwen. De autoriteiten denken dat de zakenman zich in gevangenschap van het leven heeft beroofd.

Onderzoek: Werknemer blijft 1 op de 3 dagen vanuit huis werken

Veel Nederlanders blijven waarschijnlijk deels vanuit huis werken als de coronapandemie voorbij is. Werknemers zullen ruim een derde van hun werktijd vanuit huis aan de slag blijven, meldt de Rabobank na onderzoek onder ruim 2000 Nederlandse werknemers. Deelnemers aan de studie is zowel gevraagd hoeveel ze willen thuiswerken als hoeveel ze van hun werkgever verwachten te mogen thuiswerken. Rabobank-econoom Sjoerd Hardeman denkt dat de hoeveelheid tijd die mensen daadwerkelijk niet op kantoor zijn ergens tussen die twee getallen in gaat liggen.

Dat zou betekenen dat de gemiddelde werknemer 35 procent van de tijd gaat thuiswerken. Voor corona was dit slechts 24 procent van de tijd. Hardeman gaat er daarnaast vanuit dat ruim een kwart van de werknemers het merendeel van de tijd thuis zal blijven werken. Voor de virusuitbraak deed volgens hem nog minder dan een vijfde van de mensen dat. Hoe de verdeling precies uitpakt, hangt naar verwachting af van verschillende factoren. Vooral hoogopgeleiden, werknemers met een hoger inkomen en werknemers uit de communicatie- en informatiesector en zakelijke dienstver-

lening, hebben vaker de wens om thuis te werken. Ook komt uit het onderzoek naar voren dat hoger opgeleide vrouwen met jonge kinderen tussen de nul en dertien jaar duidelijk meer willen thuiswerken dan andere vrouwen. Sinds 25 september is het advies van de overheid om thuis te werken als het kan en te werken op kantoor als dat nodig is. Werkgevers en werknemers kunnen zelf afspraken maken over een passende verdeling tussen werk op locatie en thuis. Daarmee is het thuiswerkadvies versoepeld ten opzichte van eerder. Volgens Hardeman was de vraagstelling in het Rabobank-onderzoek echt gericht op de periode dat er helemaal geen sprake meer is van een thuiswerkadvies.

Spiernaakt bij de koffie

Sofia Vergara ging uit de kleren, oftewel poseert naakt, om Nationale Koffiedag te vieren. De 49-jarige schoonheid deelde een stomende Instagram-post waar ze naakt ligt onder een stapel koffiebonen uit haar thuisland Colombia. Het bij-schrift luidt: "Happy #nationalcoffee day All Colombian cafe." Strategisch geplaatste koffiebonen bedekten haar borst en privégebieden. Fans werden gek op de NSFW-kiekje van de 'Modern Family'-ster. "Hoe is het om elke dag wakker te worden en Sofia Vergara te zijn?" merkte een fan op die refereerde naar de slagzin 'Wake up and smell the coffee'. "Niemand kijkt naar die verdomde koffie", merkte een andere op. Vergara opende onlangs over het overleven van schildklierkanker toen ze 28 jaar oud was. "Ik las elk boek en kwam er alles over te weten", zei ze vorige maand tijdens de uitzending 'Stand Up to Cancer'. Het voormalige model zei dat artsen een brok in haar

keel vonden en dat ze besloot zichzelf te informeren over de aandoening in plaats van nerveus te zijn. Vergara voegde eraan toe dat ze 'gelukkig was om de kanker vroeg op te sporen en ook voor de steun die ze had gekregen van haar familie'. De Nationale Koffiedag wordt jaarlijks op 29 september gevierd. Colombia staat bekend voor de productie van koffie.

Dronken en 'vermist'

De vijftigjarige Beyhan Mutlu uit Turkije werd dinsdag door zijn vrouw als vermist opgegeven. Hij kwam namelijk niet thuis en nam zijn mobieltje ook niet op. Vrienden vertelden de politie dat ze in een bar dronken en dat Mutlu opstapte om naar huis te gaan, meldde *Daily Sabah*. De Turkse politie begon hem in een bos in de nabijheid van de bar waar hij voor het laatst werd gezien, te zoeken. Dit was in de noordwestelijke provincie Bursa. Een groep vrijwilligers sloot zich ook aan bij de zoekactie van de

autoriteiten naar de dronken man. Ook Mutlu die in de buurt van het bos rondhing, besloot te helpen bij het zoeken. Toen na een tijdje zoeken op bepaald moment vrijwilligers de naam van de vermiste man begon te roepen, reageerde hij verward en riep terug: "Hier ben ik." De politie werd door de vrijwilligers meegedeeld dat de dronken vermiste man zich tussen hen bevond. Na bevestiging van zijn identiteit, kreeg Mutlu een lift van de politie naar huis om zijn roes verder uit te slapen.

Janine Vos gekozen tot Topvrouw van 2021

Bestuurder Janine Vos van de Rabobank is gisteravond in Theater Amsterdam uitgeroepen tot Topvrouw van het jaar 2021. De twee andere twee finalisten waren Marit van Egmond, directeur van Albert Heijn Ahold Delhaize, en directielid Ans Rietstra van ProRail.

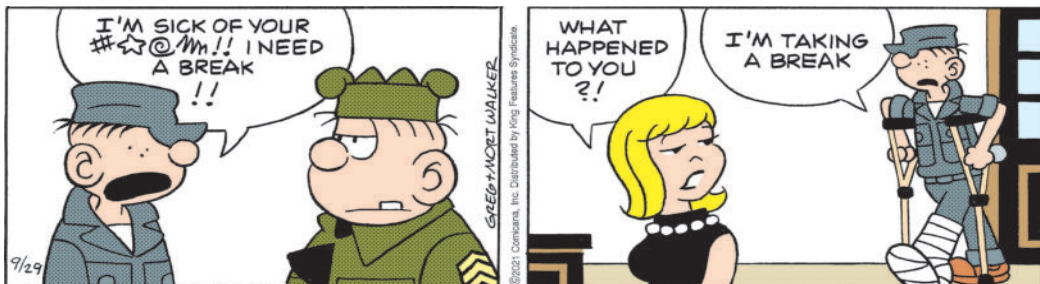
De jury onder voorzitterschap van Jet Bussemaker prees Vos als een 'vechter die niet bang is de confrontatie aan te gaan en verantwoordelijkheid durft

te nemen'. Ook wees de jury erop dat de bestuurder van de Rabobank zich kwetsbaar durft op te stellen en dat dan wil delen met anderen.

De verkiezing is dit jaar voor de zeventiende keer gehouden. Het idee erachter was het creëren van een platform waarop vrouwelijke bestuurders in Nederlandse organisaties aandacht krijgen, zichtbaar zijn en daarmee de belangrijke functie van rolmodel kunnen vervullen, aldus de initiatiefnemers.

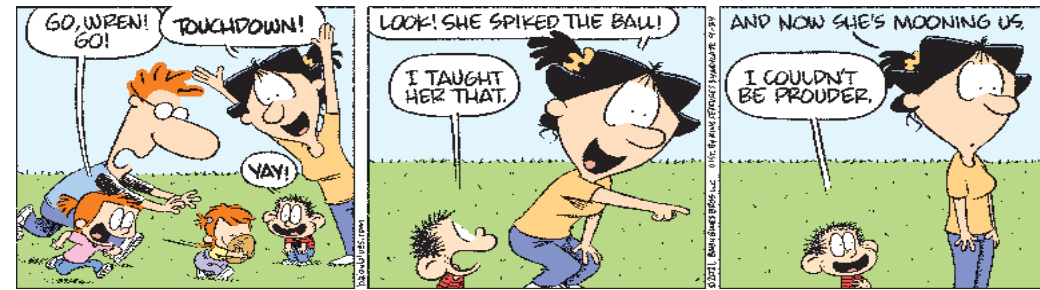
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Pirates slaan zich terug naar 2-1

WILLEMSTAD — Met een verpletterende zege van 12-2 op Wild Cats bewezen de Sta. Maria Pirates dat de playoffs in de AA-klasse, oftewel Liga Amstel Bright, nog niet voorbij zijn voor het team. Ze sloegen zich in de best of five-series terug naar 2-1 in het Johnny Vrutaal Stadion bij Rif.

Het is een spannende reeks, nadat de Wild Cats de vorige twee wedstrijden wisten te winnen, met 2-0 voor stonden en gisteren het karwei hadden kunnen afmaken. De winst van gisteren was voor de Pirates van belang om overleind te blijven in de playoffs.

De Pirates begonnen meteen in de aanval en wisten in de eerste inning al 3 punten binnen te halen. In de tweede inning vielen er geen punten bij de partijen. In de derde inning kwamen de Wild Cats met hun eerste punt. De vierde inning was opnieuw puntloos. Maar in de vijfde inning scoorden de Pirates weer 3 punten, terwijl slechts een loper van de Wild Cats kon binnenko-

men. Na de zesde inning was al duidelijk welk team de winst zou pakken, nadat de Pirates opnieuw 2 punten hadden gescoord, gevolgd door 4 punten in de zevende inning. Ze wisten met 11 honkslagen 12 punten te maken. De Wild Cats konden uit de 7 honkslagen slechts 2 punten verzilveren.

Na de winst van gisteren staat het nu 2-1 voor de Wild Cats. Zondag is de vierde wedstrijd, die om 18.00 uur begint, in het Johnny Vrutaal Stadion. Morgen spelen de twee andere teams in de playoffs, Sta. Rosa Indians en Royal Scorpions, om 19.30 uur in het Johnny Vrutaal Stadion. Na twee wedstrijden staat het 1-1.

Achtergebleven atleten aan tafel met FDOK

Vlnr: Jean Francisca, Churandy Martina, Terrence Agard, Ruthsel Martina en Nelson Maria.

WILLEMSTAD — De Federashon Deporte Olímpiko Kòrsou (FDOK) had gisteren een bijeenkomst met de twee atleten die nog enkele dagen langer op Curaçao zijn gebleven. Het gaat om Churandy Martina en Terrence Agard.

Buiten school om ligt het natuurlijk aan de ouders of vrienden om hen te motiveren om deel te nemen aan een sport.

Het doel van de reünie was het brainstormen over de mogelijkheden voor atleten om een bijdrage te leveren aan de sport op Curaçao en hun invloed uit te oefenen om de sport op Curaçao naar een hoger niveau te tillen. Uit de sessie en hun ideeën valt op te merken dat vele atleten voorstander van zijn om schoolsport en

interschoolse wedstrijden weer op te pakken. Uit deze schoolcompetities valt volgens de atleten veel jong talent te halen. Door middel van de schoolsport zijn kinderen makkelijk te bereiken, en te stimuleren om zich te blijven ontwikkelen. Zonder schoolsport wordt het lastig om talent te ontdekken bij de jongeren.

De atleten hebben in overleg met de FDOK besloten om de voorlichtingssessies voort te zetten om te kijken hoe zij hun nodige bijdrage kunnen leveren om het niveau van de sport omhoog te krijgen op Curaçao. Ondertussen is de FDOK bezig met het opstellen van een nationaal sportplan en de aanpak daarvan.

Curaçao U20 klaar voor het ABCS-toernooi

WILLEMSTAD — De Federashon Futbòl Kòrsou (FFK) is druk bezig met de laatste voorbereidingen voor het voetbaltoernooi onder U20 jeugdselecties van de buurlanden Aruba, Bonaire, Curaçao. Deze zal gedurende dit weekeinde plaatsvinden en vandaag van start gaan.

U20 selectie tijdens de training.

De wedstrijden zullen gespeeld worden bij het SDK-stadion in Brievengat. Na selectie is de FFK gekomen op het aantal van achttien U20 jeugdspelers die Curaçao tijdens het toernooi zullen vertegenwoordigen. De selectie zal komend weekend het veld onder leiding van trainer Gersinio Constansia betreden tegen Aruba en Bonaire. Assistent van trainer Constansia is Raul Trina, en is evenals keeperstrainer Pablo Amak

aanwezig. Ook beschikt de Curaçaose selectie over een speciale sportmasseuse, Olga Pita da Silva, die samen met dokter Fillet de nodige medische zorg zullen bieden.

Roderick Rojer is verantwoordelijk voor alle nodige materialen die tijdens het toernooi gebruikt zullen worden. Bestuurslid en delegatievoorzitter Urvin Faneijte zal ook aanwezig zijn om het toernooi bij te staan.

Leerlingen zien 'Churandy: De Eindsprint'

WILLEMSTAD — Deze week zagen de groepen 8 en de brug- en tweedeklassers van 21 verschillende scholen uit het funderend en middelbaar onderwijs de documentaire 'Churandy: De Eindsprint' in The Movies Punda.

Producent Thakaidzwa Doran maakte een portret over de carrière van Martina (36), die bijna twee decennia beslaat, inclusief deelname aan vijf Olympische Spelen. Met De Eindprint wordt Martina vijftig dagen vóór zijn vertrek naar Tokio gevolgd voor zijn laatste Olympische Spelen in zijn loopbaan. Een loopbaan die op de valreep eindigt met een gouden medaille op de 200 meter bij het Nederlands Kampioenschap Atletiek eerder dit jaar en die hij wint voor de ogen van zijn moeder.

Met deze documentaire, die op Videoland te zien is en ook in The Movies draaide, wil Doran anderen, met name jongeren, inspireren hoe ver je kan komen in de sport. Martina's coach van vroeger, Wendell

Olympisch atleet Churandy Martina was bij één van de schoolvoorstellingen zelf aanwezig.

Prince, schetst dat Churandy op jonge leeftijd niet de snelste was, maar wel over goede, technische vaardigheid beschikte. Met hard werken, doorzetten, het overwinnen van tegenslagen en vooral

door nooit op te geven, heeft hij als sprinter zo ver kunnen komen. In de documentaire licht Churandy een tipje van de sluier op over zijn verleden, privéleven, hoop en vastbeslotenheid.

De gratis voorstellingen voor bijna 2500 scholieren werd mogelijk gemaakt door bijdragen van Digicel, CWM, Stichting Signaal, Prins Bernhard Cultuur Fonds, APC, Blue Bay Curaçao en Wasserman.

De selectie U20 van Curaçao bestaat uit de volgende spelers:

Reinier Bonifacio (Deportivo Santa Rosa)
Xavier Susanna (Atletiko Salina)
Dayron Boelijn (SUBT)
Kenrick Jansen (Scherpenheuvel)
Jhair Langguth Koeiman (Atletiko Salina)
Alrick Panthophlet (Jong Holland)
Reuel Martina (Vesta)
Dairison Pieterella (Scherpenheuvel)
Eduardo Perez Feliz (New Song)
Dayrich Hooi (Undeba)
Rayden Winklaar (Undeba)
Akram Potmis (Scherpenheuvel)
Rayngel Boelbaai (Vesta)
Sidney Kastaneer (Vesta)
Shudelmar Dorand (Vesta)
Quinhaindri Bibiana (Scherpenheuvel)
Rayhim Inesia (Scherpenheuvel)
Ryanchelo Cicilia (Subt)

CuraBox met 4e bokswedstrijd van 2021

WILLEMSTAD — Cura-Helaas is er door **çao Boxing Association** de nodige Covid- (CuraBox) houdt zondag 19-maatregelen een bokswedstrijd. Op hetgeen publiek toe- programma staan drie gestaan; wel zijn wedstrijden en er is ook de wedstrijden live een demonstratiepartij. te volgen via sport. cw. Het programma start om 18.00 uur en eindigt om 20.00 uur. De drie geplande wedstrijden hebben betrekking op het volgende onderdeel: Exhibition NO Punches to the head, met de volgende spelers onder twaalf jaar: Shermilon Susana (Supreme) versus Sebastiaan Bonnin (Pro-Fit). De deelnemers van de overige wedstrijden zijn: Dylano Streedel (Supreme) versus Jurmar Valentijn (Balyn Nederland) Dwinley Mathilda (Supreme) versus Joey Gogulski (Pro-Fit)

Ook zullen Alex Felida (Attaf) en Zahir Hamud tegen elkaar boksen in de demonstratiewedstrijd. De wedstrijden vinden plaats bij A&A Boxing aan de Kaya Jacob Posner 11. Voor meer informatie kan men een e-mail sturen naar curabox1977@gmail.com of bellen/whatsappen naar telefoonnummer 524-2504.

Foto: Carbox

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
 582-4333